1928 február 21 Kedd — Ára 12 fillér — Debrecen, X évf. (42) sz.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA: HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3—48. SZÁM.

A debreceni Munkásbiztositó Pénztár uoy igazgatási, mint orvosi szempontból kitünő kezekben van, -- mondja Huszár Károly

Huszár Károly elnök meglátogatta a debreceni Munkásbiztositót — Nyilatkozott a Hajduföld munkatársának a tüdőbeteggondozó segélyéről, a közkórházról és az aggkori biztositásról

(A Hajduföld tudósitójától.) A katholikus népszövetségi napon Debrecenben járt Huszár Károly volt miniszterelnök, az Országos Munkásbiztositó Intézet elnöke, aki megtekintette a debreceni Munkásbiztositó Pénztár székházát. Este hat órakor Kurián Gyula igazgató és Pauchly Géza dr főorvos társaságában Huszár Károly megtekintette a Szász Adolf-féle Zander-intézetet, majd a pénztár székházába ment. Itt előbb a helyi vezetőséggel folytatott alapos megbeszélést, melyen részletesen informáltatta magát a legaktuálisabb kérdésekről. Ezután végigjárta a pénztár székházának ragyogó tisztaságu helyiségét és a látottakról a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott.

A szemle után Huszár Károly fogadta a Hajduföld munkatársát, akinek kérdéseire a következőket volt szives mondani:

— Nagyon sajnálom — mondotta Huszár Károly —, hogy Debrecen város a pénztár tüdőbeteggondozójának segélyét megvonta, mert

a tüdővész, ez az általános népbetegség ellen csak ugy küzdhetünk eredményesen, ha a védekezés koncentrálisan történik.

A debreceni munkásbiztositó tüdőbeteggondozójában nemcsak a rendes pénztári tagok, hanem a város szegény betegei is kezelésben, ellátásban részesittettek és a juttatások tulmentek még azon a határon is, amelyet a törvény előir.

Igen helytelen, hogy esetleg innen a tüdőbeteggondozót elvigyék és olyan intézményben helyezzék el, amelynek tagjaira és az ott megfordulókra nem egészen veszélytelen, hogy őket olyan emberekkel keverik, akik a fertőzés veszélyének teszik ki őket. Régen hallottam, de ma közvetlenül is értesültem róla, hogy a debreceni városi közkórház, imelyben igen jelentős számu beteget lehetne elhelyezni, üresen áll. Nemcsak a munkásbiztositó körébe tartozó munkásságnak, hanem az egész város és vármegye közegészségügyének érdekében állana, hogy ez a fontos intézmény ne maradjon üresen, hanem minél előbb átadható egyen annak a célnak, amelynek legjobban megfelelhet.

A debreceni Munkásbiztositó Pénztárban példás rendet, tisztaságot találtam és rendkivüli megelégedésemre szolgál, hogy az intézmény ugy igazgatási, mint orvosi szempontból kitünő, megbizható kezekben van.

A jövőben is igyekezni fogunk, hogy ez az intézmény minél jobban megfeleljen annak a nagy egészségügyi és szociálpolitikai hivatásának, amelyet a törvényhozás bölcsesége eléje szabott. Az a célom, hogy a Munkásbiztositó Pénztár az érdekeltség minden rétegében ugy a munkaadónál, mint a munkásnál eleget tegyen minden jogos kivánalomnak.

Az átszervezéssel járó nehézségeken most már tul vagyunk. Hiszszük és reméljük, hogy

a legrövidebb időn belül az autonomiát is életre tudjuk kelteni

és reméljük, hogy ebben az autonomiában ugy a munkaadói, mint a munkásérdekeltség, tisztán szakszerüségi szempontból fogja birálni a dolgokat s mindenki hozzá fog járulni ahhoz, hogy ezt az intézményt a jövőben még tökéletesebben kiépithessük. Különösen nagy feladatot ró ránk az öregség és baleset elleni biztositás, amely korszakalkotó jelentőségü a magyar szociálpolitika életében. Reméljük, hogy a minden pengő után esedékes négy és félfilléres járulékot. amelynek felét a munkás, felét a munkaadó fizeti, mindenki szivesen fogja adni, tudatában annak, hogy körülbelül

700,000 magyar embernek lehet öregség vagy idő előtti megrokkanás esetére évjáradékot biztositani.

Ilyen módon sok ezer magyar család jut abba a helyzetbe, hogy tehetetlenné vált tagja, öregségére nem lesz kitéve annak, hogy koldusbotot vegyen a kezébe.

A munkásbiztositó adminisztrációja és egész müködése távol áll minden politikai irányzattól és csakis a közegészségügyi szociális szempontokat vesszük figyelembe. Kérem Debrecen várost és annak egész közönségét, munkást és munkaadót egyaránt, hogy szeretettel támogassa a pénztár vezetőségét, ahogy mi is biztositjuk, hogy minden jogos panaszt meghallgatunk s szeretettel és igazsággal elintézzünk.

Meg kell alkotni a vasutasok uj pragmatikáját, melyben biztositsák a szerzett jogokat

Homonnay Tivadar országgyülési képviselő nagy beszéde a debreceni nyugdijas vasutasok gyülésén — A vasutasság a régi nyugdijszabalyzat visszaál itását kéri

(A Hajduföld tudósitójától.) A debreceni nyugdijas vasutasok szakköre vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel taggyülést rendezett a Nagyállomás II. osztályu várótermében, amely ez alkalommal zsufolásig megtelt nyugdijasokkal. A nagy érdeklődést érthetővé tette az a körülmény is, hogy a gyülésen részt vett Homonnay Tivadar országgyülési képviselő, a magyar tisztviselők és nyugdijasok nagy pártfogója és jelen volt Veress Sándor ny. máv. felügyelő, a központ kiváló elnöke.

Schindler Vilmos emlékezete.

A gyülés pontosan kilenc órakor kezdődött meg Czerovszky László elnöklete alatt. A gyülést Czerovszky László nyitotta meg a Nemzeti Hiszekeggyel, majd kegyeletes szavakkal emlékezet meg Schindler Vilmos, a csoport nagynevü elnökének haláláról. A szép megemlékezést a gyülés résztvevői helyeikről felállva hallgattak végig.

Ezután kiegészitették a választmányt, melynek megválasztása teljes egyhanguasággal történt.

Veress Sándor a nyugdijasok sérelmeiről

Ezután Veress Sándor ny. főfelügyelő központi elnök tartott nagyszabásu beszédet, amelyben részletesen vázolta a nyugdijas vasutasság sérelmeit, melyeket már a mult esztendőben memorandumba foglaltak és átnyujtottak a törvényhozás mindkét házának, valamint az illetékeseknek. A központi választmány ezekről a sérelmekről tárgyalt a kereskedelmi miniszterrel is, aki nagy megértéssel és jó akarattal kezeli a nyugdijasok ügyét és amit lehet, meg tesz az érdekükben.

Statisztika a nyugdijasokról

Majd néhány igen érdekes statisztikai adatot tárt a közgyülés elé Veress Sándor.

Ugy emlegetik egyes helyeken, mintha a vasuti nyugdijasság száma negyvenkétezret tenne ki. Ez téves. Valaki tévesen informálthatta a kereskedelmi miniszteriumot. — Ezért az 1926. év végi statisztikát föltárja. Eszerint volt akkor a Máv. Betegbiztositó Pénztár jelentés szerint.

tényleges, évi fizetéses 26.834 (26.5%);

tényleges, nem évifizet. 34.432 (34%); összesen 61.266 (60.5%).

Ugyanezen időpontban volt nyugdijas (özv. árvák) 30.462 (30%);

nyugdijbéres 9.620 (9.5%); összesen 40.082 (39.5%); mindkettő együttes összege 101.348.—, ami 100%-ot tesz ki.

A nyugdijasok legnagyobb sérelme

Veress Sándor részletesen foglalkozott ezután a vasutas nyugdijasok sérelmeivel. Ezek közül a legnagyobb az, hogy a nyugdijfelszólalásokkal csak a nyugdij-bizottsághoz lehet fordulni, de a követelések birói uton nem érvényesithetők. A szanálási törvény ugyanis módot adott a kormánynak, hogy ilyen rendelkezést léptessen életbe. Amig a szanálási törvény életben van, ezen nem lehet segiteni. Nincs más, mit tenni, minthogy az országgyülésen kell kérni, hogy a vasutas nyugdijasok magánjogi követeléseinek érvényesitési jogát adják visszsa. Kéri Homonnay Tivadar képviselőt, hogy ebben az ügyben is legyen szószólójuk. Nagy sérelem, hogy a nyugdij-bizottság jogköre meg van nyirbálva és nincs megadva a lehetősége, hogy önálló jogkörben a legjobb tudása szerint itélhessen a nyugdij-bizottság.

Vissza kell állitani a vasutasság régi nyugdijszabályzatát

Ezután arról beszélt, hogy a déli vasut alkalmazottainak a római egyezmény értelmében teljes nyugdijat kell kapni. Ennek a társaságnak a nyugdijasai az egyezmény értelmében fordulhatnának a Népszövetséghez is, de ezeket a derék magyar vasutasokat csak a hazafias érzés gátolja meg abban, hogy sérelmeiket ne vigyék a Népszövetség elé.

Foglalkozott azután az öregség esetére való biztositás tervezetével és azt kivánta, hogy mint a többi veszélyes üzemeknél, ugy a vasutnál is hatvan és ne 65 esztendőben állapitsák meg a teljes nyugdijképesség korhatárát. Rátért ezután a vasutas özvegyek ügyére. Ezeknek kétharmad nyugdijat kellene kapni, de csak 50 százalékot adnak nekik. Végezetül általános helyesléstől kisérve követelte, hogy állitsák vissza a vasutasság régi nyugdijszabályzatát.

Homonnay Tivadar dr beszéde

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után dr Homonnay Tivadar országgyülési képviselő szólalt fel, akit percekig tartó tomboló taps és lelkes ováció fogadott. Beszéde elején meleg szavakkal emlékezett meg az elhunyt Schindler Vilmosról, majd rátért az aktuális kérdésekre. Kiemelte, hogy ma már jobb időket élünk, mint a multban és a nyugdijasok is jobb helyzetben vannak, mint 3—4 évvel ezelőtt. Foglalkozott ezután a magánjogi követelések bíróság elé vitelének ideiglenes korlátozásával. A vasutasságot a lelketlen izgatók egész szériája járja végig, hogy pereljék a vasutat. Ezeknek lehet köszönni, hogy idáig

jutottak és ez a korlátozás bekövetkezett, mert a jogtalan pereknek tizezre volt a bíróság előtt s ez okozta, hogy a jogos igényeket sem lehetett kielégiteni. Nem szabad tehát ezekre a népbolonditókra hallgatni.

Eljön az idő, amikor a nyugdijasok törvényben biztositott jogaik élvezetébe fognak lépni. Meg kell csinálni a vasutasok uj pragmatikáját, melyben biztositani kell a szerzett jogokat.

Annak idején ő inditványozta azt, hogy mig a nyugellátás kérdése véglegesen rendeztetik, legalább a 65 éves nyugdijasok nyugellátását rendezzék végiegesen. Ez meg is valósult és az erre vonatkozó rendelkezés 20—30 százalék emelést jelentett. Általában minden nyugdijas hozzá jutott 10 százalék emeléshez. Nem lehet tehát azt mondani, hogy semmi se történt a nyugdijasok érdekében. A kormánynak elhatározott szándéka, hogy azon az uton, melyen eddig is ment a fizetések és nyugdijak javitása terén, gyorsabb tempóban akar tovább menni.

Homonnay Debrecen második lakbérosztályba való beosztásáról

Debrecen városának régi kivánsága már, hogy a második lakbérosztályba kerüljön. Amikor nekem is szerencsém volt képviselőnek fellépni, azt az igéretet tettem erre nézve, hogy mindent elkövetek arra nézve, hogy Debrecen tisztviselői besoroztassanak a második lakbércsoportba. Időközben azonban

175 város folyamodott uj lakbércsoportokba való beosztásért

és ezért ezt a kérdést egyöntetüen akarták elintézni. Azt is kijelenthetem, hogy a miniszterelnök, Debrecen város képviselője, minden lehetőt megtett, hogy a debreceniek ez a jogos kivánsága kielégitessék. Tudtommal a miniszterelnök eljárt a pénzügyminiszternél, az eredményről azonban nem áll módomban nyilatkozni. Erről majd nyilatkozik maga a miniszterelnök, a március 4-én tartandó debreceni beszámolójában.

Minden 65 évét betöltött alkalmazott menjen nyugdijba

Részletesen foglalkozott ezután a vasutasság egyes kivánságaival, majd hangsulyozta, hogy minden hatvanöt évét betöltött, kiszolgált alkalmazott menjen nyugdijba, mert biztositani kell a succrescentiát. A fiatalabb tisztviselőknek ugyanis ma nincs meg az előmeneteli lehetőségük.

Végezetül kijelentette, hogy az,

amit ő a választások alatt megigért, csaknem százszázalékban teljesült.

Százszázalékban teljesittetett most már az is, amit a miniszterelnök igért, erről azonban majd a miniszterelnök fog nyilatkozni Debrecenben.

A lelkes éjenzéssel és tapssal fogadott beszéd után Szilágyi Mihály ny. főfelügyelő, központi alelnök köszönte meg azt a sok fáradozást, amit Homonnay a tisztviselők, a vasutasok és a nyugdijasok érdekében végzett, majd Czerovszky László elnök a gyülést bezárta.

Márciusban oszlatják fel a német birodalmi gyülést

Berlin, február 20. A birodalmi gyülés feloszlatása, mint ismeretes, március végére tolódotté ki. Ezzel szemben politikai körökben azt hiszik, hogy a feloszlatásé már március első napjaiban bekövetkezik, mert különben a birodalmi gyülés sulyos parlamenti küzdelmek szinterévé válna.

A honvédelmi államtitkár nagyfontosságu tárgyalásokra Debrecenbe érkezett

(A Hajduföld tudósitójától) Végh Kálmán honvédelmi államtitkár szerdán este Debrecenbe érkezik, és itt fontos tanácskozásokat kezd a város és a katonaság között fennálló vitás ügyek rendezésére. Csütörtökön a vegyesdandárnál lesz tárgyalás, pénteken délelőttre pedig a városházára összehivják a katonai vegyesbizottságot. Végh Kálmán államtitkár itt marad még szombaton is. A városnál azt remélik, hogy az államtitkár személyes tárgyalásai folytán sok vitás és függőben levő ügy nyer majd végleges rendezést.

Ezen a héten különben fontos tárgyalások lesznek a városnál a közkórház ügyében is. Csütörtökön este ugyanis Debrecenbe érkezik *Réthfalvy* miniszteri tanácsos, a népjóléti miniszter megbizottja, aki a közkórház ügyéről fog tanácskozni a város vezetőivel.

A vendégek tiszteletére csütörtökön este a városi tanács vacsorát ad.

A jobb- és baloldali képviselők névszerinti szavazást kérnek a numerus clausust módositó javaslatra

Budapestről jelentik: A numerus clausus módositásáról szóló törvényjavaslatot a képviselőház még ezen a héten letárgyalja. A vita keddi szónokai Csilléry András. Esztergályos-Epstein és Györki-Grósz lesznek, — szerdán pedig Gömbös Gyula Propper és Fábián szólalnak fel. Csütörtökön Farkas előadó és a kultuszminiszter felszólalása után a szavazásra fog sor kerülni.

A ker. gazdasági párt és a baloldal tagjai egymástól függetlenül elhatározták, hogy névszerinti szavazást fognak kérni a javaslatra. Eredetileg ugy tervezték, hogy különkülön iven kérik a névszerinti szavazást, vasárnap azonban Petrovácz Gyula keresztyénpárti, Bródy demokrata és Györki szociáldemokrata képviselők megegyeztek abban, hogy közös ivet nyujtanak be a szükséges harminc aláirással és pedig ugy, hogy az iv egyik oldalán a jobboldali, másikon pedig a balpárti képviselők irják alá a nevüket.

A harminc aláirás — értesülésünk szerint — biztositva van.

Az ifjusági egyesületekkel szemben olyan irányzat érvényesül, amely el akarja őket sorvasztani

Budapest, február 20. Ma délután kezdődött meg a MEFHOSz-nak 9. kongresszusa, amelyen az ország összes egyetemi ifjuságának tisztviselőin kivül Dénár Ágoston, Karaffiáth Jenő és Milotay István is megjelentek. A kongresszus Vámossy Zoltán ny. r. tanár megnyitó beszédével kezdődött, melyben sajnálattal állapitotta meg, hogy

az ifjusági egyesületekkel szemben olyan irányzat érvényesül, amely ezeket az egyesületeket el akarja sorvasztani,

pedig a mai ifjuság termetette meg a keresztény nemzeti közhangulatot, melyen a mai egész politikai rendszer felépült.

A MEFHOSz elnöke ismertette ezután a szövetség szociális, gazdasági és kulturális tevékenységét. Sajnálattal konstatálta, hogy a munkálkodásokat erősen megnehezitette az anyagiak hiánya, mert sem a főváros, sem a kultuszkormány nem támogatta kellőképen az ifjuságot. Most, amikor a törvényhozás házában egyetlen fajvédő javaslatot, a numerus clausust igyekeztek kikezdeni, annak megváltoztatása ellen az ifjuság egyetemes sztrájkba lépett.

Befejezésül a sakkversenyek dijait osztották szét.

Ferencz József unitárius püspök meghalt

(A Hajduföld tudósitójától.) Országszerte óriási megdöbbenést és részvétet keltett az a szomoru hir, mely vasárnap reggel Kolozsvárt és pár órával később már a történelmi Magyarország egész területét befutotta: *Ferenc József unitárius püspök 93 éves korában meghalt.*

Ötvenkét évig volt lelki és szellemi vezére a magyarországi unitáriusoknak és lángoló hazafiságával örökidőkre beirta nevét a magyar história aranykönyvébe. *Kriza* János magynevü utódja, mint egyszerü szülők gyermeke került Kolozsvárra, a hol 1876-ban püspökké választották. Az addigi gyakorlattól eltérőleg *I. Ferenc József* király az uj püspök joghatóságát az egész ország területére kiterjesztette. (Európában a kolozsvári az egyetlen unitárius püspökség.)

A rendkivül népszerü Ferenc József 1884-ben a torockói kerület országgyülési képviselője, majd 1905-ben förendiházi tag lett. Egyházi szónoklatai sok kiadásban ma is közismertek. Ő alapitotta a *„Keresztyén Magvető"* cimü folyóiratot. A megszállás óta rendithetetlen intranzingenciával küzdött az erdélyi magyarság érdekeiért.

Az agg főpásztor nemrégiben elcsuszott az utcán és combtörést szenvedett. Pár nappal ezelőtt sulyos betegségéhez epebántalmak járultak s ennek következtében vasárnap reggel csöndesen elhunyt. Temetéséről az Erdélyi Magyar Párt intézkedik. Hivatalának vezetését *Boross* György püspökhelyettes vette át.

VAKMERŐ BETÖRÉS A DIÓFA-UTCÁN

(A Hajduföld tudósitójától.) Pintya Mózes MÁV altiszt Diófa-utca 6. sz. sz. alatti lakására hétfőn este ismeretlen tettesek betörtek. Felfeszitették az előszoba ajtaját, majd onnan a belsőszobába jutottak és a szekrények zárját fetörték s kipakolták a szekrény tartalmát. Az ellopott értékek jóval meghaladják a 800 pengőt.

A betörők semmi nyomot nem hagytak maguk után s ez nagyon megnehezíti a nyomozást. A rendőrség széleskörü nyomozást vezetett be a tettesek kézrekeritésére.

Horvay Róbert és Farkas Győző előadása a Szepességről

A Népszerü Főiskolai Tanfolyamon ma délután 5 órakor *Horvay* Róbert áll. főreáliskolai igazgató tartott előadást a Magas-Tátráról. Bemutatta vetitett képekkel a Tátrát és vele együtt azt a hatalmas kulturát, amelyet a Tátrában a Magyar Tátraegyesület hozott létre. Megismertük a hegymászás szépségeit, nehézségeit télen és nyáron. A téli sportok, érdekességek és végül a hegy gyógyhatásáról és a Tátra gazdasági fontosságáról volt szó.

Hat órakor *Farkas* Győző evangélikus lelkész ismertette Késmárk multját és mükincseit. Jellemezte a régi kurucváros dacos és magyar hazafias népét. Szólott Késmárk és Lőcse közötti versengésekről, majd pedig a Thököly-családnak és a városnak viszonyáról, s végül megláttuk vetitett képekben Késmárkot.

Kostya János

órás és ékszerész

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

A világhirü „ALPINE" svájci preciziós órák egyedüli képviselete Debrecenben. Mindennemü drágakő, arany, ezüst ékszerek és dis tárgyak nagy raktára. — Modern villanyerőre berendezett nagy mühelye.

Vidéki megrendelésekre különös gondot forditunk!

Tüzifa

legjutányosabban beszerezhető

a Tüzelő- és Épületfa Kereskedelmi R.-T.-nál

DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsönös Segélyző palota)

Fővárosi mintára Debrecenben is községesiteni akarják a temetkezést

Előkészületek a köztemető megnyitására és a nagyerdő rendezésére

(A Hajdaföld tudósitójától.) Ismeretes, hogy a Nagyerdő rendezése és a köztemető megnyitása kapcsán a közgyülés több megbizást adott a városi tanácsnak, amely most készül rá, hogy ezeknek a feladatoknak eleget tegyen. A hétfői ülésből a városi tanács felkérte az erdőigazgatóságot, hogy a köztemetőhöz vezető sugárutat jelölje ki. Rövidesen kitüzik a sporttérhez vezető sugárut pontos irányát is.

Vargha Elemér főjegyzőt megbizta a tanács, hogy a HÉV igazgatóságával kezdje meg a tárgyalásokat az irányban, hogy *a viztorony mellől a pályaőri lakást kitelepitsék és hogy a Csapó-utcai villanyost a köztemetőig meghosszabbitsák.*

A mutatványosokra nézve ugy határozott a városi tanács, hogy ezeket ebben az évben még meghagyja régi helyükön és csak a jövő esztendőben csinálja meg a tervezett népligetet. A népligethez vezető utat azonban már most kijelölik.

A tanács megbizta *Vass* Károly tanácsnokot, hogy a kötelező ravatalozásról szóló szabályrendeletet készitse el s azt októberre terjessze a közgyülés elé. Ugyanakkor a tanács jelentést vár arról is, hogy milyen összegbe kerülne a debreceni temetkezési vállalatok megvétele és *a temetés községesitése. Nagyon valószinü ugyanis, hogy budapesti mintára Debrecenben is községesitik a temetkezést.*

Ujabb terv merült fel a Miskolc--Tiszapolgár--Debrecen közötti ut megépitésére

Hejőcsabán, Szirmán, Kistokajon, Jenkén és Sajópetrin át haladna az uj müut Tiszapolgár, illetőleg Debrecen felé József Ferenc dr kir. herceg állott az utépitési akció élére

(A Hajduföld tudósitójától.) Az az értekezlet, amely a közelmultban a Miskolc—Tiszapolgár—debreceni müut megépitése ügyében ült össze Debrecenben méltán talált viszhangra nemcsak a vidéki, hanem a fővárosi sajtóban is. A debreceni értekezleten ugyanis olyan nagy koncepcióju terv merült fel — s határozták el a megjelentek ennek a tervnek megvalósitását — amely egész országrészek fejlődésére hatással van.

A terv szerint

a tervezett ut 50 kilométerrel röviditi meg a jelenlegi közlekedési távolságot Miskolc és Debrecen között. Ez az 50 kilométeres távolságnyerés pedig autón 1 óra megtakaritást jelent, amely megtakaritás ugy javakban, mint időben felbecsülhetetlen értékü. Azt jelenti, hogy az a két országrész, amelynek Miskolc, illetőleg Debrecen a kulturális gyüjtőpontja szervesen, olcsóbban és jobban lenne egybekapcsolva, Tiszapolgár előtt pedig az ut, illetőleg az ott tervezett Tiszahid megépitésével páratlan fejlődési perspektiva nyilik, amennyiben, ha a Duna—Tisza-csatorna megépitése valósággá válik, ugy a tiszapolgári folyami kikötő megvalósitása el nem odázható.

József Ferenc dr. kir. herceg az utépités élén

A Miskolc—Tiszapolgár—debreceni müut megépitésének gondolata azóta, hogy a debreceni értekezleten az összes érdekeltek állást foglaltak megépitése mellett, nagy lépéssel jutott előbbre. Csak a minap könyvelt el a Bémac, — mely a tervezett ut érdekében nagyarányu propagandát foytat — olyan eredményt, ami kétségtelen bizonyitéka annak, hogy a terv életrevaló és megvalósitása elsőrendü feladat. A közelmultban ugyanis a Bémac. elnöksége és igazgatósága képviseletében Bottlik István báró, Vay Arthur gróf, Soldos Béla dr Borsod vármegye főispánja, Szentimrey Pál Abaujvármegye alispánja és Siposs Géza a Bémac. igazgatója tiszteigő látogatást tettek József Ferenc dr kir. hercegnél, akivel helyszinrajzok és térképek alapján közölték a Miskolc—Tiszapolgár-debreceni müut tervét. József Ferenc dr kir. herceg nagy érdeklődéssel tanulmányozta át a tervet s kijelentette, hogy szivesen áll az utépitési akció élére, amelynek célját abban látja, hogy Miskolc és Debrecen között a közlekedési ut tetemesen megrövidüljék.

A terv módositása

Ennek a kivánságnak felel meg az eddigi tervben hozott módositás, amely valóban nagyon közel hozná Debrecent egymáshoz. Az eddigi terv szerint az utvonal Debrecenből, Hajduböszörményen, Tiszapolgáron az itt megépitendő Tiszahidon át, Sajószöged, Ónod, Sajóládon keresztül, Alsózsolcán tul, Felsőzsolcán kapcsolódnék be a Miskolc—Sátoraljaujhely között haladó állami müutba, illetőleg a Miskolc—Debrecen között közlekedési távolság megközelitőleg 100 kilométer volna. Ezzel szemben most olyan módositás történt, hogy ez a távolság még inkább megrövidülne. Értesülésünk szerint ugyanis nem Zsolcánál vezetne el az uj müut, hanem Miskolcról, Hejőcsabán, Szirmán, Kistokajon, Jenkén és Sajópetrin át huzná Ónod és Tiszapolgár felé, amely irányban másfél óra alatt lehetne automobilon Miskolcról Debrecenbe jutni.

A miskolci értekezet

Ez a módositás ujból előnyös nyereséget ad akár távolságban, akár pedig időben s méltán várja, mint legcélravezetőbb, az érdekeltség hozzájárulását, akik ugy a hatóságok, mint az érdekelt vidékek képviselői legközelebb, márciusban Miskolcon fognak értekezletet tartani, amelyen az utépitésre vonatkozólag konkrét megállapodásokat fognak hozni. A miskolci értekezleten különben a kormány képviselője is meg fog jelenni.

Heti befizetéses könyvecskék heti 50 fillértől a Kölcsönös Segélyző Egyletnél válthatók!

Debrecen katholikus társadalma sikraszállott a házasság felbonthatatlanságának törvénnyé emelése érdekében

Lindenberger János, Huszár Károly, Czettler Jenő és Homonnay Tivadar beszédei a társadalom bajairól A Kath. Népszövetség seregszemléje

(A Hajdaföld tudósitójától.) A Katholikus Népszövetség debreceni szervezete, mely pár hónappal ezelőtt ujult erővel kezdte meg áldásos működését, vasárnap délelőtt s délután tartotta impozáns seregszemléjét a katholikus társadalom nagy érdeklődésétől kisérve. Az ünnepségek fényét és színvonalát nagyban emelte az a körülmény, hogy a magyar katholicizmus kiválóságai közül megjelentek: *Huszár* Károly ny. miniszterelnök, az Országos Munkásbiztositó Pénztár elnöke, dr *Czettler* Jenő egyetemi tanár, a képviselőház alelnöke, dr *Ernszt* Sándor prelátus, országgyülési képviselő, a Népszövetség országos igazgatója, P. *Szabó* Pius ferencrendi szerzetes, a tábori püspökség vezetője és dr *Homonnay* Tivadar kormányfőtanácsos, országgyülési képviselő, akik felszólalásaikban a magyar nemzet s a katholicizmus életbevágó problémáival foglalkoztak. Délelőtt fél 10 órakor pontifikális nagymise vezette be a katholikus napot s a hivő közönséghez

P. Szabó Pius

intézett lélekbemarkoló szentbeszédet. *Huszár* Károly és *Czettler* Jenő a déli gyorsvonattal érkeztek Debrecenbe s az ünnepélyes fogadtatás után dr *Lindenberger* János apostoli kormányzói helynöknél tett tisztelgő látogatást, majd a fél 1 órai szentmisét hallgatták meg. Délben az Angol Királynő különtermében közebéd volt.

A nagygyülés

A katholikus nagygyülés délután fél 4 órakor kezdődött az Arany Bika szálloda szorongásig megtelt disztermében. A megjelentek soraiban ott voltak: dr Lindenberger János ap. kormányzói helynök, pápai főpap, prépost-plébános, dr Ernszt Sándor pápai prelátus, dr Lukrits József esperes-plébános, özv. Szentkirályi Tivadarné, a Szociális Missziótársulat elnöknője, Mellau Márton pápai kamarás, a Svetits-intézet igazgatója, dr Láng Nándor egyetemi tanár, a kath. egyház világi elnöke, Sziliczei-Várady Gyula iró, ny. plébános, dr Demkó Jenő ny. államtitkár, id. Nábráczky István ny. főszolgabiró, dr Vattay József kir. főügyész, dr Szathmáry István, az Ébredő Magyarok Egyesületének elnöke, dr Kurián Gyula betegpénztári igazgató, dr Pauchly Géza betegpénztári főorvos, dr Laubner Mihály, a Nemzeti Bank igazgatója, dr Zalay János főreáliskolai igazgató, dr Ujfalussy József itélőtáblai biró, dr Unger József törvényszéki biró, Bohuss Károly postaigazgató, Kovács Sándor róm. kath. káplán, a Katholikus Figyelő főszerkesztője, dr Lakatos Sándor, Takácsy Dénes, Erdődy-Bakacs Iván róm. kath. lelkészek, Förhécz József, Kummergruber Emil, Kuntár József kegyesrendi tanárok, Suhajda Béla bankigazgató, dr Orosz Jenő bankigazgató, dr Derekassy István főorvos, dr Kováts Béla, dr Pórszász Károly ügyvédek, dr Tóth Emil, a Kékek Clubja elnöke, Huss Lajos, Piribauer Ferenc igazgatók, Kiss Béla postafőtiszt, Székely Adorján gyógyszerész, dr Imre Gábor, dr Bőgel József orvosok, Kreszneries Gy. Ferenc, Bajomy József és Debrecen közéletének sok más vezető egyénisége.

Dr Lindenberger János beszéde

A nagygyülést a Himnusz hangjai nyitották meg, majd dr *Lindenberger* János mondott lélekemelő bevezető beszédet.

— Összejöttünk, — mondotta többek között — hogy a Katholikus Népszövetség ügyét előbbre vigyük Debrecenben. Boldogult királyunk, Ferenc József Őfelsége jelszavával hirdetem: viribus unitis! Tanuljunk meg egyesült erővel, egymást megismerve és megszeretve, közös lelkesedéssel küzdeni azokért a krisztusi eszményekért és nemzeti célokért, melyek ezeréven keresztül vezérelték Szent István népét s amelyek egyszer elhozzák nekünk a boldogabb, régi Nagymagyarországot.

Czettler Jenő a katholikusok együttmüködéséről

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó szavak után dr *Czettler* Jenő tartott hatalmas erejü beszédet a katholikus papság s a laikus társadalom együttmüködéséről s azokról a feladatokról, melyekkel a hitbeli, kulturális és szociális életet nagyvonaluvá s eredményessé lehet fejleszteni.

— Mi, katholikusok — mondotta — közkatonái vagyunk az egyháznak s ez a mi büszkeségünk, mert akár királyi korona ékesíti a fejünket, akár koldustarisznyával járunk, egyformák vagyunk az egyháztanitás elfogadásában s mi sohasem a miséző vagy prédikáló papot hallgatjuk, hanem az Ur szavát, vele szemben pedig a tudós tudománya is olyan, mint egy kávéskanálnyi viz a rengeteg oceánhoz. Nálunk a szentségkiszolgáltatás nem a paptól függ, hanem attól, hogy milyen lélekkel vesszük a szentséget és egy parányit sem kételkedhetünk abban, amit Krisztus tanit és ad nekünk az ő egyháza által.

A szónok ezután a papok és világi elemek templom-kivüli munkájáról beszélt. A liberálizmus korszaka azt a tételt állitotta fel, hogy a pap csak a vallási szolgálattal törődjék s

ez a tanitás százezrek lelki meglazulásához s végeredményben Trianonhoz vezetett.

Rómát kikezdte a nagytőke, a szociáldemokrácia, az általudomány s a sajtó, mígnem XIII. Leó pápa kiadta a nagy jelszót: *Vissza a katholikusság őserejéhez, szervezzétek meg a népet és adjatok neki segitőkezet!* Hála Istennek, az egyházdöngető Bismarckokkal szemben Prohászkákat is adott a jó Isten s megkezdődött a nagy körmenet, mely a családi szentélyeken s a hivatalokon keresztül visszavezette közönségünket a templomok szentélyébe. Fogjanak tehát össze a papok és világiak, mert

Magyarország konszolidációja az ötmillió magyar katholikus sziklaszilárd hite nélkül el sem képzelhető.

Gondoljuk meg, hogy 1919-ben katholikus papok haltak vértanuhalált a magyarságért s ezért alázatos lélekkel szivjuk magunkba papjaink tanitását. Fejtsünk ki velük nemzetmentő munkát a gazdasági előrehaladás, a kultura s a kath. egyleti gondolat érdekében és mindenek felett támogassuk e közösen vállalt munkának hatalmas intézményét: a népszövetséget.

Huszár Károly a társadalmi bajokról

Óriási tapsvihar fogadta *Huszár* Károly közel másfélórás szónoklatát, melyben a magyar társadalom

betegségeit s azok orvoslási módját fejtegette mindvégig lebilincselő retorikai készséggel s mélyen megalapozott tudással.

— Mikor mi szervezkedünk, — mondotta többek között — arra kell törekednünk, hogy minden katholikus magyar ugy belső életében, mint külső viselkedésében alázatos és lelkiismeretes híve legyen hazájának, egyházának, pápájának és lelkipásztorainak. A nemzeti egyetértésnek az az igazi utja, hogy a magunk igazságát ne engedjük elhomályositani, gyakoroljuk a békét és türelmet, de ne ugy, hogy másoknak engedjük át a békét s a mienk csak a türelem maradjon. A hazát én azoktól féltem, akikben nincs meg a vallásos élettel megszentelt istenfélő kötelességtudás.

Mi együtt akarunk harcolni Magyarországért protestáns testvéreinkkel,

de ne fájjon senkinek, hogy meg akarjuk védeni 2000 éves katholicizmusunk életeszményeit.

Huszár Károly ezután arról beszélt, hogy mi egy permanens világforradalomban élünk, melyet évtizedeken keresztül a kereszténységgel idegen világnézetek készítettek elő, hogy felborítsák Krisztus birodalmát a *nihil*, a társadalmi rothadás dekomponáló szellemével. Ennek a Lucifer-vallásnak köszönhető, hogy *15 millió embernek kellett elvérezni a világháboruban, nem azért, hogy egy jobb világ jöjjön, hanem, hogy a régi összeomoljék.* Magyarországon, melyet Szent István mint katholikus királyságot alapitott, ezer évig keresztény erkölcsi rend volt az irányadó. Erre az etikai rendre az utolsó évtizedekben nem vigyázott az állam és

engedte, hogy az alattomosan romboló szabadkőmives páholyok ezer esztendő szentségét aláássák.

Ezután költői szépségü szavakkal a haza és állam fogalmát fejtegette, majd kimutatta, hogy minden nemzet jövője a népszaporulattól függ, attól, hogy hány egészséges gyermeket tud felnevelni Isten s a Haza szolgálatára. Minden nemzetnek olyanok a gyermekei, amilyenek a gyermekek szülői. Magyarországon ma van 2.082,000 családanya. Egyetlen gyermeke sincs 342,000-nek, egy gyermeke van 314,000-nek és 2 gyermeke van 252.000-nek.

908,000 családban tehát egyáltalában nincs szaporulat.

Száz családra általában 239 gyermek esik és még ennek is elpusztul a 43%-a. 310 községben az egyke következtében rövidesen kihal az egész falu és Somogy-megyében van olyan helység, ahol egy év alatt egy gyermek született, a kétségbeesetten harcoló református tisztelet ur gyermeke. Igaz, hogy ebben a 310 községben a gyónás szentsége megakadályozta, hogy a katholikus zsellérek között is elharapódzék az egyke rákfenéje, de *a katholikus nagygyülés nem állana a helyzete magaslatán, ha ebben a borzalmas katasztrófában felekezeti szempontokat s nem az édes magyar faj szerencsétlenségét keresné.*

A Tisza balpartján 298,000 család közül 44 ezer meddő, 40 ezer egykés és 30 ezer kétgyermekes. És itt ne álljon elő senki a szegénységi okokkal:

az egyke és az egyse kizárólag a vagyonos osztályban pusztit.

Egy esztendő alatt 2259 nagybirtokos családban 40, — 20,000 középbirtokos familiában 264 gyermek született. 8000 bérlőnél 146 és 15,000 gazdatisztnél 439 gyermeket mutat ki a statisztika, mig 64,000 mezőgazdasági cselédnek 26,000, egymillió munkáscsaládnak 72,000 gyermeke született. Felülről lefelé tehát 1:8, 2, 4:6 arányban emelkedik az 1.8, 2, 4.6 arányban emelkedik az arányszám, mig a legnyomorultabb bányászoknál eléri az *5:4* arányszámot. (Országos arányszám: 100 családra 3 születés.)

Huszár Károly e megdöbbentő adatok felolvasása után harsány hangon kiáltotta a közönség felé: *Isten óvja meg Magyarországot Somogy-megye sorsától, mert, ha igy tart ez az átok, 120 év alatt kipusztul Magyarország!*

Ezután rámutatott a társadalom többi bajaira, az elválásokra, melyekre jellemző adattal szolgál a statisztika:

1916-ban ezer házasságra 9, 1926-ban 96 elválás esett.

Mi ennek az oka? Megbomlott a családi rend. A gyermek nem tiszteli a szüleit, a szülők nem az erkölcsi törvényeket. Megengedhető-e, hogy Trianon nyolcadik évében, a világháboru sirmilliói felett ilyen táncőrület lehessen, mint az idén? A divattal már odáig mentünk, hogy

öreg anyáink tisztességesebb hálóingekben aludtak, mint amilyen selyemrongyokban a mi „urileányaink" elit-bálokba mennek.

Régen a házasságkötések a *holtomiglan* és *holtodiglan*, mai napság az *untomiglan* és *untodiglan* jegyében köttetnek s amikor egy-egy lány férjhez megy, igy gondolkozik: *elsőnek jó lesz ez is* . . . Mindezeknek az anyák s az erélytelen, pipogya apák az okai, mert az apák nem törődnek az egészséges nemzeti élettartalommal s akárhány urinő annyira el van foglalva három-négy papagályának, kutyájának és hátas lovának gondozásával, hogy nem látja meg az utcán didergő fejkendős asszonyt, aki három-négy gyermekének koldul s akinek kisujja többet ér, mint a prémbundás budapesti dámák nagy részének egész élete.

Épen ezért programmba kell venni, hogy

törvényhozásilag biztositani kell a házassági szentség felbonthatatlanságát,

ki kell mélyiteni a hitéletet és *példát kell venni arról a 13 gyermekes nyomorgó cserepes-munkásról, akinek egyik fia most lett Magyarország biboros-hercegprimása.* (Percekig tartó, tomboló tapsvihar.)

A nagyhatásu szónoklat végén Huszár Károly egy husz pontból álló megoldást ajánlott a nagygyülés közönségének, melynek minden egyes pontját tüntető lelkesedéssel fogadta. A programm-tervezet szerint harcot kell indítani mindenféle idegen szellemü destrukció s az erkölcstelenség ellen, törvényhozásilag biztositandó az egyke, öngyilkosság és elválás megszüntetése, az árvavagyont valorizálni kell. Szükség van az ősi keresztény erkölcsök s a régi magyar népszokások visszaállitására, a többgyermekes családok állami gondozása, a tehetséges gyermekek állami iskoláztatása, agglegények megadóztatása, a fokozatos adócsökkentésre, a magzatelhajtás büntetésének felemelésére, meg kell tagadni minden állami segitséget az egykés községektől, végül pedig e falukban bizonyos időre törvényhozásilag biztositani kell a teljes adóelengedést 2 gyermeken felül.

Homonnay Tivadar felszólalása

A magas szinvonalu nagygyülés utolsó szónoka dr *Homonnay* Tivadar volt, ki az idő előrehaladottsága miatt már csak röviden beszélt a tulfokozott igények csökkentéséről és a vallásos öntudat kimélyitéséről. Szavaival, mellyel óriási hatást gyakorolt a közönségre, a harcos kereszténység zászlaját bontotta ki és hangsulyozta annak a szükségét, hogy

a Pannonhalma és Debrecen közötti hidat ne szivárványból, hanem vasnál is erősebb anyagból épitsük fel.

A gyülés dr *Lindenberger* János zárószavai után a Himnusz fönséges hangjai mellett ért véget.

Este 8 órakor az Angol Királynő zsufolásig megtelt éttermében társas vacsora volt, melyen dr *Lindenberger* János, dr *Ernszt* Sándor, *Huszár* Károly, *Czettler* Jenő, dr *Lukrits* Károly esperes-plébános, *Kovács* Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője és mások mondottak nagyhatásu, tartalmas felköszöntőket. Ma, hétfőn délelőtt dr *Ernszt* Sándor elnöklésével a Katholikus Népszövetség debreceni és vidéki szervezetei értekezletet tartottak, melyen az egyesület kiépitéséről és számos aktuális kérdésről tanácskoztak.

Klebelsberg bizalmas tárgyalásai Baltazár Dezső püspökkel

Egyelőre titokban tartják a megbeszélés tárgyát

(A Hajdufőld tudósitójától.) Gróf *Klebelsberg* Kunó kultuszminiszter szombaton este Debrecenbe érkezett és itt *Baltazár* Dezső református püspöknek a vendége volt. A kultuszminiszter rendkivül fontos tárgyalásokat folytatott a püspökkel, azonban ezek a megbeszélések rendkivül bizalmasak voltak, ugyannyira, hogy még az sem szivárgott ki, hogy a püspök, a kultuszminiszter, valamint a jelenvolt városi vezető emberek miről tárgyaltak. A tanácskozásokon egyébként résztvett *Magyary* Zoltán helyettes államtitkár is, aki még a vasárnapi napon is Debrecenben maradt. A kultuszminiszter vasárnap éjszaka 12 órakor utazott el Debrecenből.

Baltazár Dezső dr református püspök kijelentette, hogy a tárgyalások eredményével rendkivül meg van elégedve s reméli, hogy a *nyilvánosság elől nem sokáig kell elvonatni az eredményeket.*

Befejezték a vizsgálatot Tőkés Vince ellen a 300 millió koronás sikkasztás ügyében

Mikepércs volt főjegyzője valószinüleg márciusban kerül ismét a biróság elé

(A Hajduföld tudósitójától.) A debreceni törvényszék vizsgálóbirája már hónapok óta dolgozik azon a bünügyön, amely Tőkés Vince volt mikepércsi főjegyző ellen indult. Már évek óta több bünvádi feljelentést tett Tőkés Vince ellen Ferenczy Ernő mikepércsi malomtulajdonos. A feljelentések szerint sikkasztás, hütlen kezelés és csalással gyanusitotta meg Ferenczy Tőkést. A felhalmozott bünügyek közül, csak egyben sikerült Tőkés ellen kétségtelen bizonyitékokat felhozni. Ebben aztán az összes birói fórumok elitélték s a Kuria nyolc hónapi börtönbüntetése a napokban emelkedett jogerőre.

A mult év őszén Ferenczy Ernő ujabb feljelentést tett Tőkés ellen. Ennél a feljelentésnél mintegy

300 millió korona eltünéséről volt szó.

A vizsgálóbiró meginditotta a nyomozást, amelynek során beigazolódást nyert Tőkés Vince bünössége. A vizsgálóbiró elrendelte Tőkés Vince azonnali letartóztatását. A vizsgálat azóta állandóan folyik ellene. A vizsgálóbiró több, mint száz tanut hallgatott ki és a tanuk legnagyobb része ellene vallott a volt főjegyzőnek. A napokban be is fejezték ebben a nagyszabásu bünügyben a vizsgálatot s igy a szenzációs bünügy már csaknem teljesen főtárgyalási stádiumba jutott. A tárgyalásra minden valószinüség szerint március végén sor fog kerülni.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett és tüzifa
Mikó és Vígy osontszáraz minőségben
Retorta bükkfaszén
kiestnyben és nagyban
házhoz szállítva is
Gabányi Sándor utóda
LÁNG MIKLÓS
Debrecen legrégibb cégének a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-69.

Tisztujitó közgyülés a Jogász- és Tisztviselő Körben

(A Hajduföld tudósitójától.) Vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi tisztujitó közgyülését a debreceni Jogász- és Tisztviselő-Kör, a tagok nagy érdeklődése mellett. A közgyülésen Tóth Aurél ny. kuriai biró elnökölt, aki megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal elparentálta a kör mult évben elhunyt tagjait, majd a mult évi müködésről számolt be. Beszédét a jelenlevők nagy éljenzéssel fogadták, majd következett a közgyülés legfontosabb pontja, a tisztujitás. Ennek eredménye a következő. Elnök lett Tóth Aurél ny. kuriai biró, alelnökök: Demkó Jenő, Ady Lajos, titkár: dr. Ruszka István, jegyző: dr Bartha Zoltán, pénztárnok: Ferenczy Viktor, igazgató: Toroczkay József, ügyész: dr Borbély Miklós, könyvtáros: Szepacher Ferenc. Választmányi tagok: dr. Balogh B., Bényey Gyula, Cley Gyula, Daróczi József, Demeter István, dr. Erdélyi Géza, Hegedüs Árpád, dr. Ilyefalvy Vitéz Géza, Jesch Mátyás, dr. Kesserü Lajos, Koncz Aurél, Kovács Kálmán, dr. Lindenberger János, Lengyel Sándor, Nagy Béla, Rásó István, Nagy Károly, dr. Öreg Béla, Rásó Sándor, Szarukán Zoltán, Szivér Elemér, Szeiwerth Ede, Szoboszlay Sándor, Sztankay F. Béla, Szücs Ödön, Tóth Lajos, Tóth Vilmos, dr. Varga Emil, dr. Varga István, dr. Zalay János. Számvizsgálók: Király Béla, Klimó Ágoston, László Imre.

A FORGALMI ADÓRÓL FOG TÁRGYALNI A VÁROSI KÖZGYÜLÉS

(A Hajdufőld tudósitójától.) Zelinger Ede és társai önálló inditványt nyujtottak be Debrecen város közgyüléséhez. Az inditványozók azt kérik, hogy a közgyülés intézzen feliratot a kormányhoz a forgalmi adó eltörlése érdekében. Kérjék, hogy addig is, amíg ez az adónem eltörölhető lesz, a kereskedőkre és iparosokra oly káros csökevényeit szüntessék meg s tegyék elviselhetővé az adót.

A tanács az önálló inditványt a közgyülés elé terjeszti.

Vizsgálat a ladányi hasfelmetsző ügyében

(A Hajdufőld tudósitójától.) A Hajdufőld részletesen beszámolt a a Püspökladányban lefolyt véres verekedésről, melynek során Csergei Imre összeszólalkozott Horváth Jánossal és a veszekedés hevében felhasitotta Horváth János hasát.

A merénylőt a csendőrség letartóztatta és átadta az itteni ügyészségnek. Csergei Imre ellen megndult az eljárás szándékos emberölés kisérlete miatt.

A napokban erős csendőri fedezet mellett lekisérték Csergeit Püspökladányba, hogy az ottani bünügyi hatóságok szembesitsék azokkal a tanukkal, akik a merénylővel ellentétben valjának a véres hasfelmetszésről. A vizsgálat már befejezés előtt áll a Csergei ügyében és hamarosan sor fog kerülni a főtárgyalásra.

Hamis járlatlevelekkel sertést csempésztek

(A Hajdufőld tudósitójától) A debreceni kir. törvényszék *Jeney* Sándor elnöklete alatt müködő büntető tanács tárgyalta *Erdey* Lajos, *Erdey* Lajosné és *Bihary* Sándorné álmosdi lakosok okirathamisitási bünügyét.

A vadlottak Romániából áthajtott süldőket vásároltak csempészektől s a községházáról, mint saját nevelésü jószágukra kértek járlatlevelet.

Erdey Lajos 5 rendbeli, Erdey Lajosné 1 rendbeli, Bihary Sándorné 2 rendbeli ilyen uton szerzett hamis jarlatlevéllel adták el a csempészektől vásárolt süldőket.

A bíróság Erdey Lajost kéthavi fogház, Erdey Lajosnét egyhavi fogházbüntetéssel sujtotta, Bihary Sándorné 40 pengő pénzbüntetést kapott. Az itélet jogerős.

Anyák iskolája a Mansz-ban

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni tiókja a maga jótékonysági és kulturális munkássága terén a mult tél folyamán megrendezte Debrecenben az első Anyák Iskoláját. Az akkori iskolát a legteljesebb siker koronázta. A Mansz hatalmas diszterme minden egyes alkalommal zsufolásig megtelt az érdeklődő közönséggel. Már a mult szezon végén felhangzott a közönség körében az az élénk kivánság, hogy a következő évadban ismételtessék meg az Anyák Iskolája. A vezetőség a legteljesebb örömmel tett eleget ennek a közóhajnak s ez évadban is programmjába vette az Anyák Iskolája megrendezését.

Az idei Anyák Iskolája e héten pénteken, február 24-én délután fél hat órai kezdettel a MANSz Széchényi-utca 1. sz. I. emeletén lévő diszermében fog megkezdődni. Az első napi programm méltó bevezetést fog szolgáltatni a sorozathoz, mely hat hétig minden pénteken ugyanazon helyen és ugyanazon időben fog folytatódni.

Martinek Ferencné, a MANSz kulturális szakosztályának elnöknője tart ezuttal megnyitó beszédet és nyujtja a mostani évad programmterveztét. Utána dr Mitrovics Gyula egyetemi tanár, országosan ismert nevü paedagógus és szakiró tartja meg az első előadást ezzel a cimmel: „A nevelés lehetőségei."

Az elnökség teljes szeretettel meghivja ugy a MANSz tagokat, mint az érdeklődőket az összes előadásokra. Belépődij egyáltalán nincsen. Legyünk ott mindnyájan és mutassuk meg, hogy Debrecen asszonyai méltók ehhez a magas szinvonalu előadássorozathoz.

A vezetőség kéri, hogy a hallgatóság helyét mielőbb foglalja el, hogy az előadás pontosan megkezdhető legyen.

Ünnepélyes keretek között, Albrecht kir. herceg jelenlétében avatták fel a pallagi háromtantermes népiskolát

„A magyar határokat elvehették, de a kulturánkat nem törhetik le"

A Hajdufőld tudósitójától.) A mai időket bátran lehet nevezni az iskolaépitések korszakának. Nemcsak a városokban és falvakban, hanem különösen a pusztákon máról holnapra épülnek tetszetős, uj iskolák. Az iskolák sokasága között azonban talán egy sem részesült olyan fényes felavatásban, mint a debreceni gazdasági akadémia területén épitett 3 tantermes elemi népiskola. Ez az iskola a vallás- és közoktatásügyi, valamint a földmivelésügyi kormány és Debrecen város áldozatkészségéből épült. Az iskolában levő sok gyönyörü szemléltető kép a hatalmas fizikai és földrajzi felszerelés megannyi biztositéka az intenziv oktatásnak. Mindezek mellett ott látjuk a 400 kötetből álló és a legjobb müvekből összeválogatott népkönyvtárat. A tantermekben a legmodernebb padok óvják a gyermek testi épségét, a helyes testtartást. Az épület előtt elterülő hatalmas játszótér az iskola szempontjából irigylésreméltó.

Albrecht kir. herceg az uj iskola felavatásán

Az uj iskola felavatására vasárnap délelőtt *Albrecht* királyi herceg érkezett ki a Pallagra. A királyi herceget az iskola a gazdasági akadémiai hallgatók bajtársi egyesületének diszszázada és a környékbeli tanyák fiatalságából alakult pompás levente-csapat várták. Albrecht királyi herceg külön villamoson érkezett ki a Pallagra. Kiséretében voltak *Hadházy* Zsigmond főispán. *Vásáry* István főjegyző, vitéz *László* Miklós altábornagy, vegyesdandár parancsnok, vitéz *Nagy* Pál altábornagy. *Gidófalvy* Elemér csendőrezredes, *Sz. Kun* Béla egyetemi tanár. *Vasady* Lajos tanfelügyelő. *Lukáts* József piarista igazgató és még több előkelőség.

A villamos megérkezése után az akadémia bejáratánál dr *Varga* Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag üdvözölte a kir. herceget. Tolmácsolta az akadémia tanári karának és ifiuságának hódolatát és törhetetlen hüségét. A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után a királyi herceg fogadta a gazdászok bajtársi egyesületének jelentkezését, majd *Chiczy* Béla ifjuségi elnök szép szavakban jelentette az ifjuság hódolatát. Végül a pallagi levente-század parancsnoka jelentkezett Albrecht királyi herceg előtt.

A felavatási ünnepség

A felavatásra váró, zászlódiszbe öltözött szép uj iskola előtt *Seress* Ferenc tanitó az iskolához beosztott 3 tanitónő élén üdvözölte a királyi herceget, majd az egész illusztris társaság bevonult a szép tágas és a legmodernebbül felszerelt egyik tanterembe, ahol Varga Kálmán akadémiai gazgató, mint az iskolaszék elnöke, izzó hazafiasságtól áthatott beszédben nyitotta meg a felavatási ünnepséget.

Kámutatott arra, hogy Debrecennek tiszteletreméltó kulturája van, azonban a környékbeli tanyák meglehetős elmaradottságot mutatnak e téren. Észre kellett tehát venni ezt az elmaradottságot és éppen ezért a földmivelésügyi, a kultuszkormány Debrecen városával karöltve épitette meg ezt az uj iskolát, melyben ma a környékről 140 gyermek nyer oktatást. Ezekben az iskolatermekben a magyar föld szeretetétől áthatott gyermekek nyerik szellemi táplálékukat.

A magyar határokat elvehették, de a kulturánkat nem törhetik le.

Daloljanak ezek a gyermekek szebb jövőről és boldogságról.

A lelkes tetszéssel fogadott beszéd után Vargha Kálmán igazgató felkérte a királyi herceget, hogy az iskolát avassa fel. Albrecht királyi herceg erre az emelvényre lépve a következőket mondotta:

Albercht kir. herceg beszéde

— Ugy érzem, hogy ennek az iskolának felavatásával szimbolikus esemény előtt állunk. Szimbolikus esemény, mert itt az elemi ismereteket a föld szeretetével adják a gyermekeknek. Szimbolikus, mert az iskola egy egészen uj kombinációja a népnevelésnek. Az általános ismeretekbe bele kell vinni a föld szeretetét és ismeretét. Igy valóra válik, hogy az egész magyar nemzet nem más, mint a magyar föld növényzete, amellyel akkor tudunk bánni, ha értünk hozzá, nemcsak ésszel, hanem szivvel is.

Az elemisták üdvözlése

A dörgő éljenzéssel fogadott beszéd után az elemisták nevében *Halász* Micu pompás előadó készséggel üdvözölte a királyi herceget, akinek virágcsokrot nyujtott át. *Vajda* Manci a főispánt, *Győry* Rózsi a polgármestert, *Vajda* János pedig a kultuszminiszter képviseletében megjelent *Vasady* Lajos tanfelügyelőt üdvözölte. *Komor* László ügyes szavalata után *Győry* Rózsi, *Komor* Sándor, *Papp* János, *vitéz Tóth* Imre, *Fekete* János, *Sári* László elemi iskolai tanulók gyögyörü kis irredenta jelenetet adtak elő. Végül még *Komor* Manci szavalt hatásosan, majd az ünnepség a Himnusz és a Nemzeti Hiszekegy hangjai mellett véget ért.

Albrecht kir. herceg Pálfy József képkiállitásán

(A Hajdufőld tudósitójától.) Albrecht kir. herceg, aki tudvalevően szombaton és vasárnap Debrecenben tartózkodott, vasárnap délután egynegyed 6 órakor dr Magoss György polgármester társaságában megtekintette a városháza közgyülési termében Pálfy József, a kiváló debreceni festőmüvész hortobágyi képkiállitását, amelyről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott. Különösen a Pálfy József vadlibás képei nyerték meg a kir. herceg tetszését és nagy örömmel fogadta el a Pálfy József által felajánlott albumot, amely legszebb képeinek müvészi reprodukcióit tartalmazza. Hétfőn délelőtt grófi Dégenfeld Pál tekintette meg a hortobágyi kiállitást s ő is a legnagyobb tetszés hangján nyilatkozott a képekről. Pálfy József két festményét, az „Esti gyülekezést" és a „Hajnali libabeszállást" azonnal meg is vásárolta.

A kiállitás iránt egyébként városszerte igen nagy az érdeklődés s naponta nagyon sokan gyönyörködnek a szebbnél-szebb hortobágyi képekben, amelyek közül már is több talált vevőre. A kiállitás még ezen a héten lesz nyitva és ugy délelőtt, valamint a délutáni órákban is megtekinthető.

Nagysikerü gyermekelőadás a MANSz-ban

(A Hajdufőld tudósitójától.) A *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének* debreceni osztálya vasárnap és hétfőn délután nagysikerü gyermekelőadást rendezett, melynek közönsége mindkét alkalommal szinültig megtöltötte a Széchényi-utcai székház disztermét. Az előadásnak kifogástalan megrendezéséért elsősorban

Fráter Erzsébet diszelnöknőt és dr Vargha Emilnét

illeti meg a legteljesebb elismerés, a kik közül az utóbbi nemcsak irodalmi értékü szerzői sikereit gyarapitotta, de a rendezés konzseniális munkájával is olyan szép eredményt produkált, mely a *„Hófehérke"* cimü mesejátékát s a látványos virágballetet valósággal müvészi szinvonalra emelte.

Az előadást *Balogh* Elemérné gyönyörü zongorajátéka nyitotta meg, majd *Des Combes* Edith szellemes konferensza után a *„Hófehérke"* zenés és táncos szinjátékban *Tóth* Sárika, *Vidoni* Muci, *Szele* Tibor, *Preiniger* Tomi, *Sallay* Mira, *Rickl* Péter, *Péterffy* L., *Fehér* András, *Csányi* Adrienne, *Trocsányi* Évi, *Porubszky* Pali, *Darkó* Irénke, *Máthé* Ilona, *Olsavszky* Gyuszi és *Csányi* Lea szerepeltek meglepő ügyességgel. Ezután *Des Combes* Edithnek hatásos szavalata és kitünő ritmusérzékkel előadott magyar tánca következett, végül pedig *Vidoni* Muci, *Szabó* Éva, *Sallay* Mira, *Péterffy* L., *Trocsányi* Évi, *Csányi* Adrienne, *Darkó* Irénke, *Máthé* Ilona, *Sárkány* Ilona, *Serly* Márta, *Csányi* Lea és *Sallay* Kató egy rendkivül ötletes virágtáncot lejtettek el.

A gyermekközönség a felnőttekkel együtt mindvégig lelkes hangulatban gyönyörködött az apró mükedvelők előadásában és ugy őket, mint dr. *Vargha* Emilnét hosszantartó ünneplésben részesitette.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen.

A HELYÖRSÉGI ALTISZTI ÉNEKKAR TÁNESTÉLYE

Vasárnap este pompásan sikerült táncmulatságot rendeztek a Katholikus Otthon helyiségeiben a debreceni helyőrség altiszti énekkara. Az estélyen a vegyesdandár képviseletében Müller Arthur ezredes jelent meg s a tisztikar részéről kivüle ott voltak még Szentpály-Juhász Egon és Budaházy István századosok, Magyar Imre gazdasági hadnagy s ott volt még vitéz Huszár Elemér tábori lelkész. A Katholikus Otthon termeit zsufolásig megtöltötte a közönség s a tánc megkezdése előtt este kilenc órakor az altiszti énekkar néhány pompás énekszámot adott elő, a nagyszámu közönség hatalmas tapsviharától kisérve. Ezután kezdetét vette az általános tánc, mely a hajnali órákig tartott a legjobb hangulatban.

MEGNYILT AZ ÁTALAKULT „KORONA" ÉTTEREM

Szombat este megnyilt az öt teremből álló „Korona" sörház és étterem, mely ugy az elit, mint az iparos társadalom legjobb szórakozó helyévé vált. A disztermében bankett és társadalmi összejövetelek lesznek, de ugyanott Schaff János tánctanár tánciskoláját tovább folytatja. A falakat a legmodernebb fille festés disziti, a diszterme maga is elsőrangu, mely 500 embert is képes befogadni. Az éttemet Molnár Lajos vezeti teljes hozzáértéssel, a konyha felügyeletet felesége intézi, ki a nagyerdei Vigadóban is megmutatta szakképzettségét.

A kiszolgálást veje, Csócsits Lajos vezeti. Molnár Lajos a mai nagyerdei Vigadó felvirágoztatásával tanubizonyságát adta annak, hogy a tisztviselőből lett vendéglős, mily szép sikereket tud elérni. Bizunk benne, hogy a „Korona" rövid idő alatt Debrecen legvirágzóbb vendéglője lesz.

Gazdasági és háztartási tanfolyam az I. sz. gazdasági népiskolában

(A Hajdufüld tudósitójától.) Vasárnap délelőtt 10 órakor fejezte be az I. sz. gazdasági népiskola ingyenes gazdasági és háztartási tanfolyamát, melyet november hónap első napjaiban kezdett a felnőtt nők számára.

A tanfolyam egész tartama alatt a résztvevők nagy buzgalommal és komoly törekvéssel iparkodtak elsajátitani azt a tudást és kézügyességet, melyre minden nőnek egyformán szüksége van, ha hivatásának igazán meg akar felelni.

Négy hónap csendes munkájának eredményét mutatták be a résztvevők vasárnap délelőtt *Csürös* Ferenc kulturtanácsnok és több más illusztris vendég előtt.

A tanfolyam hallgatói ugy preciz feleleteikkel, mint pedig gyakorlatban elkészitett és kiállitott gazdaasszonyi remekeikkel a jelenlevők legteljesebb elismerését vivták ki, amit Csürös Ferenc tanácsnok lendületes és tartalmas záróbeszédében ki is nyilvánitott. A kiállitott dolgok között ott láttuk a jó házikenyeret, a foszlósbélü kalácsot, a sült tészták negyvennél több fajtáját, az egyszerü mindennapi tésztától a legfinomabb süteményig, a levestészták számtalan változatát, különböző husokat, felsőruhákat, egyszerübb és diszesebb fehérnemüket.

Az elért siker *Juhász* József gazdasági népiskolai igazgató főérdeme, ki fáradtságot nem ismerve már 23 éve munkálkodik az iskola élén s most is igazgatói tevékenykedésével épugy, mint értékes szakelőadásaival állandóan dolgozott a tanfolyam erkölcsi sikere érdekében.

A tantestület többi tagja: *Somlyay* Kálmán szaktanitó, *Lévay* Irén és *Csanády* Katalin szaktanitók szintén derekasan kivették részüket a munkából.

A két női előadó, *Lévay* Irén és *Csanády* Katalin igazi odaadással szeretettel vezették a tanfolyam résztvevőit a háztartás ezer, meg ezer kicsinek látszó, mozaikszerü munkájában.

A többi előadók is, *Kiss* Ferenc, *Csapó* László, a Keletmagyarországi baromfitenyésztők egyesületének elnöke és pénztárosa, továbbá dr *Frick* József ref. gimnáziumi tanár, dr *Sátár* Ferenc orvos, tartalmas előadásaikkal nagyfokban részesei az elért sikernek.

A berlini törvényszék felmentette Kranz Pált gyilkosság vádja alól

Kihirdették az itéletet a steglitzi gyilkosság ügyében

Berlin, február 20. Az ismeretes steglitzi gyilkosság ügyében ma hirdették ki az itéletet. Kranz Pál vádlottat tiltott fegyverviselésért 3 heti fogságra itélték. A többi vád alól pedig felmentették. A büntetésbe az elszenvedett vizsgálati fogságot beszámitották.

Az itélet megokolása során hangoztatta az elnök, hogy a vádlottat a közös emberölés büntettének gyanuja alól *csakis bizonyitékok hiján mentették fel.*

A tiltott fegyverviselés miatt szabadságvesztést sem lehetett kiszabni, bár a vádlott azáltal, hogy a fegyvert átadta egy részegnek, borzalmas cselekedetet követett el. Enyhitő körülménynek vették a vádlott fiatalságát. A per költségeit, amennyiben felmentés történt, az államkincstár viseli.

A magyaroknak nagyobb gondot kellene forditani a hősök emlékének ápolására

Előadás a budapesti Országos Tiszti Kaszinóban

Budapest, február 20. Az Országos Tisztikaszinó előadótermében előadást tartott „Doberdó hőseisek Miakitsch Alajos, a kaszinó igazgatója előadást tartott „Doberdó hőseinek tragédiája" cim alatt. Oly rendkivül nagy érdeklődés nyilvánult meg az előadás iránt, hogy már negyed hatkor zsufolásig megtelt a terem. 1500 ember szorongott a teremben és kb. ezer kénytelen volt eltávozni. Félhatkor érkezett vitéz Horthy Miklós Kormányzó, utána József kir. herceg, Jánky Kocsárd lovassági tábornok, Bezzeg Huszágh Miklós és sokan a képviselőház tagjai közül.

Az előadó fejtegette, hogy a magyaroknak nagyobb gondot kellene forditani a hősök emlékeinek ápolására. Példát kell venni az olaszoktól, akik minden sirra emléktáblát állitottak. Doberdó gyászos helye a magyaroknak, sok veszteséget szenvedtünk ezen a harctéren.

Állitsunk emlékmüvet a doberdói hősök emlékére.

Az előadás mély hatást gyakorolt a jelenlevőkre s nagy tapssal honorálták azt.

A pallagi gazdászok diszvitaülése

Pallagi gazdászok diszvitaülése

(A Hajdufüld tudósitójától.) Meleg és bensőséges ünnepsége volt a Magyar Királyi Gazdasági Akadémia hallgatóságа „Széchenyi" gazdasági osztályának, melyen megjelent dr Czettler Jenő, az Országos Széchenyi Szövetség örökös diszelnöke, az országgyülés alelnöke, egyetemi tanár.

Az ifjuság étterme zsufolásig megtelt, ott volt az egész tanári kar, élén dr Vargha Kálmán igazgató, felsőházi taggal és az ifjuság. A diszvitaülésen a Hiszekegy elimádkozása után elsőnek szerepelt Papy Pál III. é. hallgató, aki a takarmánykáposzta termelésének jelentőségét fejtegette. Pro és contra többen szóltak a vitakérdéshez és pedig Erendics Endre II. é., Fekete Pál III. é., Ignátz József III. é., Fodor Aladár III. é. és Széll Endre II. éves hallgatók, még hozzá olyan alapos szaktudással, amelynek magas szinvonala a legkényesebb igényeket is kielégithette.

Halász Miklós tanárelnök örömmel összegezte a felszólalók szóharcát, mellyel bebizonyitották szép készültségüket. Kiegészitésül megemlitette, hogy a takarmánykáposzta mint zöldtakarmány rendkivül könnyen emészthető s ettől az állatnak nagyobb a termelőképessége, már pedig ma, amikor minden téren a minőségi termelésre törekszünk, erre nagy szükség van. Foglalkozni kell ezzel a növénnyel annál is inkább, mivel emlékezetes, hogy Széchenyi felléptekor a tengeri termesztésétől is idegenkedtek a gazdák s ma minden hatodik barázdánk ezzel van bevetve.

Weichinger János II. é. hallgató saját szerzeményü „Széchenyihez" c. versének szavalatával, Mogyoróssy Elek III. é. szép magánénekével, Bali Sándor pedig kiforrott hegedüjátékával aratott sikert.

Ezután Varga Kálmán igazgató üdvözölte az illusztris vendégeket.

— Nem akartam előre kisérni az én fiaimat, — mondotta többek között, — akartam, hogy ők maguk mutatkozzanak be. Rámutatott Czettler nagy érdemeire, melyek között nem utolsó helyen áll az Országos Széchenyi Szövetség megalapitása, amelynek nagy fontosságát csak most ismerjük fel.

Utána Czettler Jenő megköszönte az üdvözlést.

— Ha van — mondotta — Széchenyi Szövetség, mely tradiciókra tekinthet vissza, ugy ez az, mert ez a kassainak a folytatása. Onnan ered a magja, mert vezetők és tagok változhatnak, de az egyesület és annak szelleme a régi. Ti elhoztátok Rákóczi hamvai mellől ezt a zászlót, de ez ma visszavágyik oda. Ha a haza sorsát oly megfontoltsággal intézték volna, mint ti itt a felvetett vitakérdést magas szaktudástokkal meghánytátok-vetettétek, zászlónk most is ott lobogna Kassán. Én bizom bennetek.

A diszvitaülés a Himnusz fenséges akkordjaival ért véget.

Egy évi börtönre itéltek egy veszedelmes betörőt

(A Hajdufüld tudósitójától.) A Hajdufüld a mult év decemberében megirta, hogy *Vattay* Bálint napszámos 1927 augusztus 10-én betört vitéz *Szondy* Ferenc igazgatótanitó Berettyóujfaluban levő lakásába s onnan mintegy tizmillió koronát meghaladó értékben ruhaneműt lopott el. A lopott dolgok egy részét potom áron értékesitette Berettyóujfaluban s az igy kapott pénzen Budapestre utazott és a Telekiteren levő ócskás-piacon akarta értékesiteni a még meglevő tárgyakat. A Teleki-téren elfogták Vattait és lekisérték Pécsre, mert korábbi tolvajlása miatt nyomozólevél volt kibocsátva ellene.

A decemberben megtartott főtárgyaláson olyan zavarosan viselkedett a vádlott, hogy a biróság elrendelte elmeállapotának megvizsgálását s ezért a tárgyalást elnapolta.

A tegnap megtartott főtárgyaláson az elmeszakértők véleménye szerint Vattai terhelt és korlátoltan beszámitható. A biróság az enyhitő szakaszok alkalmazásával, *egyévi börtönre itélte Vattait, aki megnyugodott az itéletben.*

Hoor Tempis Erzsébet dalestje

Hoór-Tempis Erzsébet, a városi zeneiskola müvész énektanára március 6-án este 8 órakor tartja a városi zeneiskola hangversenytermében ária- és dalestjét. A nagy intelligenciáju énekmüvésznő február 16-án énekelt Budapesten, a Müvészet és Müvészet Magyar Nők Köre hangversenyén, ahol az arisztokrácia és müvészvilág sok kiváló tagja előtt olyan nagy sikert aratott, hogy a Népszövetség magyar osztálya március végére Genfbe egy önálló koncert tartásáról folytatott vele tárgyalást, mely előreláthatólag sikerre is fog vezetni. Ugyanerre a hangversenyre vitte fel egyik legjelesebb növendékét, a Debrecen zenei életében előnyösen ismert *Simon* István baritonistát, aki ott olyan sikerrel szerepelt, hogy két ráadást kellett énekelnie. Másnap bemutatta Ranaynak, az Operaház igazgatójának, aki a próbaéneklése után meleg elismeréssel nyilatkozott a tehetséges énekes hangjáról és megigérte, hogy vagy lejön a közeljövőben a városi zeneiskolában tartandó operaelőadásra őt meghallgatni, vagy pedig saját költségén felviteti Budapestre és szakértők előtt fog vele egy próbát énekeltetni, mely után a legnagyobb valószinüség szerint *az Opera ösztöndijas tagjai közé veszik fel.* A fővárosi sajtó mind a két szereplő müvészről a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg.

Hoór-Tempis Erzsébet 6-ik hangversenyének müsorát felerészben a centennáriumra való tekintettel Schubert-dalok, felerészben pedig a modern orosz, francia német és magyar szerzők müvei töltik ki. Belépődij 4, 3, 2 és 1 pengő. Jegyek Méliusnál és a zeneiskolában kaphatók

Fizessen elő a Hajdufüldre

HIREK

1928 február 21 (Kedd)

Prot.: Eleonóra Kath.: Eleonóra

A Meteorológiai Intézet jelentése: Időjóslat: Változékony idő hősülyedéssel és helyi lecsapódásokkal.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-u. 18.) Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.) Muraközy Hunyady-u. 5.) Magyar Korona (Péterfia-u. 10.) Nádor (Szent Anna-u. 66.) Csokonai Mester-u 43.) Arany János (Csapo u 77).

— **Tüzoltótiszti tanfolyam Debrecenben.** A belügyminiszteriumban a napokban tartották meg tüzoltótiszti képesités ügyében összehivott értekezletet, amelyen Debrecen városát Roncsik Jenő dr főparancsnok képviselte. Az értekezleten megállapodás jött létre, hogy a nagyobb vidéki városokban tüzoltótiszti tanfolyamokat fognak tartani. Egy ilyen 2—3 hetes tanfolyam nyilik meg rövidesen Debrecenben is. Arra számitanak, hogy a tanfolyamnak legalább 40—50 hallgatója lesz.

— **A Hajdunánási Dalárda hangversenye.** A hajdunánási Városi Dalegylet, mint a Mácsai Dalkör vendége, március 10-én hangversenyt ad Debrecenben. A nánási vegyes kórus olyan kiváló értéket képvisel, hogy hire már országos. Az általuk tartandó debreceni hangverseny méltán sorakozik a kiemelkedőbb zenei eseményekhez, mert teljesitményük kétségen kivül művészi szinvonalon áll. A soproni és szegedi versenyeken énekelt darabokon kivül a többek között egy operarészletet is hallunk majd tőlük. A müsoron — a vegyeskórus szerepléséhez mintegy keretet adandó — több gyönyörü számmal szerepel a nánásiak szintén kiváló képességü férfikara és a Mácsai Dalkör is.

— **Szivenszurta magát a konyhakéssel.** Nyiri Aranka jegyszedőnő vasárnap éjjel a konyhából kicsent késsel öngyilkossági szándékból szivenszurta magát. Szülei értesitették a rendőrséget és a mentőket, akik beszállitották a sebészeti klinikára a szerencsétlen leányt. Öngyilkosságának valószinüen az az inditó oka, hogy szülei vasárnap megdorgálták, mert későn ment haza a moziból.

Gondos szülők a Kölcsönös Segélyző Egylet takarékperselyével lephetik meg gyermekeiket. :-: :-: :-: :-:

— **Verekedés közben eltörte a karját.** A napokban a József kir. herceg-utcán Lőrincz István 19 éves fiu összeveszett az egyik társával. A verekedésből pofozkodás lett. A verekedés hevében a fiatalabb gyerek bele akart rugni Lőrincz Istvánba, aki lábánál fogva elrántotta ellenfelét. A gyerek hátraesett és balkarját csuklóban eltörte. A rendőr előállitotta Lőrincz Istvánt, akiről kiderült, hogy Debrecen város területéről ki van tiltva. A rendőrbiró 10 napi elzárással büntette meg tiltott visszatérésért.

— **Baleset az utcán.** Ruttkai Margit 16 éves téglavetőbeli lakos vasárnap délelőtt bejött a városba. Utközben megbotlott egy kőben és elesett. Esés közben kificamitotta a lábát. A mentők beszállitották a sebészeti klinikára, ahol a lábát sinbe tették.

Nagyszabásu ópium és kokain-csempészés ügyében nyomoz a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik: 1926 szeptemberében Sanghaiban két csomagot foglaltak le, amelyeket Budapesten adtak fel és amelyeken tartalomként gyógyszeráru volt feltüntetve. A csomagokat felbontották és

óriási mennyiségü kokaint és ópiumot találtak bennük.

Értesitették a budapesti kapitányságot, hogy nyomozzon a Porcellán és Üvegkereskedelmi rt. után, mert az volt a csomagok feladójaként megjelölve.

A rendőrség megállapitotta, hogy a nevezett cég időközben megszünt s annak bélyegzője és üzleti iratai a cég raktárnokához kerültek, akinek fia Róna Mihály droguista, elvette azokat. Róna Mihály összeköttetésbe került egy lett állampolgárral, akinek Csehországban volt gyógyszerirodája. Ettől azt a megbizatást kapta, hogy gyógyszereket küldjön részére. Róna azt vallja, hogy ő a megbizatást teljesitette, valószinü azonban, hogy

megbizója a csomagok tartalmát kicserélte

és ugy küldte a csomagot tovább Sanghaiba. A nyomozás eredményéről a főkapitányság jelentést küldött Genfbe, a Népszövetség mellett működő bóditó szereket ellenőrző bizottsághoz.

A dohánygyári lányok tolakodó udvarlója, aki mint detektiv szerepelt

(A Hajduföld tudósitójától.) Illés János debreceni lakos állott tegnap vádlottként a rendőrség kihágási ügyekkel foglalkozó birósága előtt.

Illés János ellen több dohánygyári munkáslány tett feljelentést, mert állandó molesztálásokkal kellemetlenkedett és tolakodó szemtelenséggel szólitotta meg őket. Ilyen alkalmakkor magát államrendőrségi detektivnek mutatta be. Ha szemtelen tolakodása nem vezetett eredményre, megfenyegette a lányokat: *Van egy tütyölőm, melybe ha belefuvok három kerékpáros rendőr itt terem rögtön.*" — mondta a megrémült leányoknak, akik aztán megengedték, hogy a „detektiv" ur hazakisérje őket. A tárgyaláson sok tanu szerepelt és igy beigazolódást nyert a vádlott cselekménye. A rendőrbiró 20 pengő pénzbüntetésre itélte a magát illetéktelenül közhivatalban álló személyiségnek bemutatkozó Illés Istvánt, aki megnyugodott az itéletben.

A MÁV igazgatósága február 24-én értékesiti a szentgotthárdi hadianyag-szállitmányt

Értékesités előtt a szállitmányt a honvédelmi miniszter rendeletére megfosztják hadianyag jellegétől

Budapest, február 20. A *Magyar Államvasutak* igazgatósága hivatalosan a következőket közli:

A szentgotthárdi vámincidenssel kapcsolatban ismeretes, hogy vegyes magyar-osztrák bizottság január hó 17-én a helyszinen vizsgálatot folytatott, amelynek eredményeként megállapitást nyert, hogy az osztrák vasutak képviselőjének január 1-én elfoglalt amaz álláspontja, hogy a hadianyagot tartalmazó 5 vagon szabályos átadása még nem történt meg és ennek következtében a szállitmány osztrák területre visszairányitandó, méltányos volt. Erre való tekintettel a pénzügyminiszterium a szállitmányt január 20-án a vámzár alól feloldotta és

az osztrák vámhatóságnak leendő visszaadás végett a magyar államvasutak rendelkezésére bocsátotta.

Az államvasutak eleget óhajtván tenni az osztrák szövetségi vasutak eredeti kivánságának, még január 20-án megkisérelték a szállitmány visszaadását az osztrák vasutaknak. Az osztrák vasutak képviselője azonban minden várakozás ellenére megtagadta az átvételt. Minthogy a nemzetközi szabályok értelmében az áruval a feladó rendelkezik, a szentgotthárdi állomásfőnökség megkereste a veronai állomásfőnökséget, hogy a feladót az áruval való rendelkezésre szólitsa fel. A veronai állomásfőnökség február 7-én beérkezett válaszában közölte, hogy a feladó cég nem jelentkezett. Egyidejüleg ajánlott levélben felhivta a szentgotthárdi állomásfőnökség a feladót, hogy az áru felett rendelkezzék. Az ajánlott levélre válasz szintén nem érkezett be.

A MÁV igazgatósága erre elhatározta, hogy az anyagot, ha a feladó addig sem jelentkezik,

február 24-én értékesiteni fogja.

Miután a szállitmány eddigi megállapitás szerint hadianyagot tartalmaz, a MÁV-igazgatóság a honvédelmi miniszter utasitását kérte, hogy milyen feltételek mellett járul hozzá az értékesitéshez. A honvédelmi miniszter hozzájárulását ama feltételhez kötötte, hogy az általa kirendelendő bizottság által a szállitmányban levő hadianyag

értékesités előtt hadianyag jellegétől biztosan megfosztassék.

A szállitmány tartalmának tulajdonjogi szempontokból kifolyólag szükségessé vált megállapitása tárgyában a MÁV megkeresése alapján a szentgotthárdi járásbiróság az előzetes birói szemlét február 18-án végrehajtotta. Azóta a biróság vezetése alatt folyik a szállitmány hadianyaganak hadicélokra való használhatatlanná tétele. A biróság eljárás 3 esküdtet és szakértőt alkalmaz, akik nek egyike a felsőausztriai Steiergyár mérnöke. Ez a gyár egyetlen, amely a monarchia összeomlása előtt gépfegyvergyártással foglalkozott.

A megsemmisités rövidesen befejezést nyer és az anyag értékesitése február 24-én nyilvános árverés utján fog megtörténni.

— **Rádió-müsor.** Február 21. Kedd. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hirek, közgazdaság. 11: Ultraphon-hangverseny. 1: Időjárás- és vizállásjelentés. 3.30: „Tündérvásár" válaszol a beérkezett levelekre. 4: „Asszonyok tanácsadója". Teöröküé Arányi Mária előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időrás-, vizállásjelentés és mozik müsora. 5: Rádióamatőrposta. 6.15: Természettudományi előadás. Bandat Horst dr. egyetemi tanársegéd: „A petroleum természetrajza és szerepe a világpolitikában". 7: Német nyelvoktatás. (Eduard Szentgyörgyi dr.) 7.45: A bécsi Streichkvartett hangversenye. 1. Jemnitz-trió. 2. Beethoven-kvartett. Op. 13. No. 3. 3. D-dur. 4. Mozart-kvartett B-dur. 9.30-tól 1.30-ig: Rádió-bál. 9.30-tól 10.15-ig katonazene. 10.20-tól 11-ig cigányzene. 11 órakor: Decker Albert felolvasása: „Farsangvégi vig séta a bál és a megnyitócsárdás körül". — 11.20-tól 12 óráig: Katonazene. 12-től 12.40. Jazzband. 12.45-től 1.30-ig: Cigányzene. A rádióbáit rendezi és konferálja: Gyarmathy Sándor, a Studió rendezője.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) D. u. 4.15: Hangverseny. 8.05: Filharmonikus hangverseny. Berlin (483.9) D. u. 5: Szórakoztató zene. 8.30: Farsangi hangverseny és bál. Boroszló (322.6) D. u. 4.15: Farsangi hangverseny. 9.10: Énekes, zenés farsangi szinjáték. Majna-Frankfurt (428.5) D. u. 1.30 és 4.30: Hangverseny. 7: Strauss János: A cigánybáró. Utána tánczene. Prága (348.9) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.15: Fuvószene. 8.10: Hangverseny. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (450) D. u. 5.30: Ének- és zenekari hangverseny. 8.45: Könnyü zene. 10.40: Tánczene. London (361.4) D. u. 1: Hangverseny. 2: Tánczene. 5: Hangverseny. 8.45: Katonazene. 11.30: Tánczene.

— **Balázs Árpád** magyar nóta-estje az Arany Bika disztermében március 17-én, Szombaton. Jegyek előjegyezhetők Antalfy József könyvkereskedésében Telefon 612.

— **Gyula diák „Dal, amelyet nem daloltak végig" második kiadása most jelent meg. — Kapható Csáthy egyetemi könyvkereskedésében. Piac u. 8.**

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.**

— **Debrecen Címtára kapható minden könyvkereskedésben.**

A Meinl Gyula kávébehozatali r.-t.

Február 21-én, kedden Debrecen, Ferenc József ut 59. szám alatt levő fióküzletében

kávé, 22-én, szerdán tea

próbafőzést tart, melyhez tisztelettel meghivjuk Nagybecsü ismerőseit kész örömmel látjuk. Izelitőt csak felnőtteknek adunk délelőtt 9 órától kezdve.

— **Ha fáj a feje és szédül,** ha telitséget, bélizalmat, gyomorégést, oldalszurást és szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József" keserüvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyitják, hogy a **Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.**

EGYESÜLETI és TÁRSADALMI HIREK

Mellau Márton előadása a „Szülők Iskolájában". A „Szülők Iskolája" ma este 6 órakor tartja a városháza közgyülési termében e tél folyamán utolsó előadását. Ez alkalommal előadó *Mellau* Márton tanitónőképző-intézeti igazgató lesz, ki „Az ifjuságnak önuralomra való nevelése" cimén tart előadást, melyet a Szent László Dalegylet énekszáma vezet be. Beléptidij nincsen.

Kulturdélután az Iparos-körben. A mult vasárnap ismét sikerült kulturdélutánt tartott az Iparoskör, nagyszámu és diszes közönség előtt. A müsor első számaként *Szenes* Károly tartott igen nivós előadást a szinek jelentőségéről a magyar dalban. Dr. *Ratkóczy* János sanzonjai oly nagy sikert értek el, hogy több ráadást kellett adnia. Szépen sikerült *Fegyverneki* Erzsébet és *Erdei* József párosjelenete, *Tyiorán* Gábor hegedüszólója is. A müsor végén *Palotay* Lajos énekelt a közönség nagy tetszésétől kisérve müdalokat.

— **Baleset a műhelytelepen.** Pető Sándor máv telepi munkás tegnap délelőtt csavar leszurásón dolgozott a műhelyben, miközben a csavart ki akarta venni, sulyosan megsérült a kezén. Sebét bekötötték és haza szállitották a lakására, mert a sebe gyógyulása 8—10 napot vesz igénybe.

— **Botránytcsapott egy részeg asszony.** Pintér Józsefné hajduhadházi lakos február 16 án bejött Debrecenbe, hogy a gyermekmenhelybe meglátogassa fiát, akit ott nevelnek. Az asszony azonban nem a fia meglátogatását tartotta első dolgának, hanem sorba járta a Petőfi téri snapszbutikokat és alaposan felhajtoti a garatra. Este aztán kiment az állomás harmadosztályu várótermébe és botrányt csapott. A rendőr bekisérte a központi ügyeletre, ahol őrizetbe vették. Kihallgatásakor az asszony K. Nagy Gergelynének mondotta magát és 43 éves korát 26-ra fiatalitotta meg. A rendőrbiró botrányos részegségért 12 pengő pénzbüntetésre, hamis név használatáért ugyancsak 12 pengő pénz üntetésre és 2 napi elzárásra itélte. Az asszony megnyugodott az itéletben.

— **Balkezdzők nem nélkülözhetik Debrecen Cimtárát. Ára csak 6 pengő.**

— **Modern fürdőszobai kazánkályha** zuhanyberendezéssel felszerelve és egy öntött vas fürdőkád József kir. herceg-utca 16. alatt eladó. Megtekinthető a házmesternél. Értekezhetni a „Hajdufőld" kiadóhivatalában.

— **Hivataloknak, egyesületeknek, kereskedőknek, iparosoknak nélkülözhetetlen „Debrecen Cimtára".**

— **Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujságárusnál.**

Olvassa a Hajdufőldet!

— **Köszönetnyilvánitás.** Felejthetetlen jó fiam és testvérünk: Wagner Gyula hiztelen elhunytával meg nyilvánult jólesö meleg részvétért mindenkinek, akik fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, ezuton is hálás köszönetünket fejezzük ki. — Özv. id. Wágner Gyuláné és gyermekei.

— **Összeesett az utcán.** Görbe Gyula munkás a vagongyár előtt epilepsziás rohamban összeesett. A mentők elsősegélyben részesitették, majd hazaszállitották a lakására.

— **Aspirinnel megmérgezte magát egy leány.** Bodnár Mária nevü lány Legányi-utca 14. szám alatti lakásán nagyobb mennyiségü aspirinnal megmérgezte magát. A mentők kivitték a klinikára, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak rajta. Állapota annyira javult, hogy hazaszállitották lakására.

— **Az Akadémia gazdasági gyógytejet hoz forgalomba.** A debreceni m. kir. gazdasági Akadémia tejgazdasága a modern higiénia legmesszebbmenő összes követelményeinek szemelőtt tartásával gyógytejet hoz forgalomba, melyek csecsemők, betegek, lábadozók, szoptatós anyák, aggok, gyengegyomruak részére kiválóan alkalmas. A vitamindus tej, mely állatorvosilag megvizsgált, állandóan ellenőrzött egészséges tehenektől származik, nyersen is fogyasztható és zárt palackokban az akadémia pecsétjével és kelti bélyegzőjével ellátva kapható a Hangya Rózsa-utcai, valamint a Kontsek Géza füszer- és csemegenagykereskedő Kossuth-utcai és Piac-utcai fióküzletében. A tejet az akadémia telepéről reggel 6 órai vonat szállitja a városba és 7 órakor kapható a fenti üzletekben. Akiknek szükségük van egészséges gyógytejre, sziveskedjenek fenti üzletekben igényüket bejelenteni, melynek megtörténte után az akadémia a higiénikus palacktejet másnap már a kivánt mennyiségben szállitja.

— **Fedező állomás a Györfi-tanyán.** A városi tanács az elepi-hegyesi gazdák lovai részére az ifj. Kertész Imre bérletében álló Györfi-tanyán az elepi iskola mellett három ménnel fedező állomást állitott fel. A fedeztetési dij ezen állomáson 13 P, melyet a városi számvevőségénél kell befizetni. A fedeztetés február 24-én itt is megkezdődik.

— **Hol kosztoljunk?** Hol kapunk tartalmas ételt gonddal kezelt konyhából, hol elégséges adagokat adnak. **Menürendszerü** ebéd P 1·60 vagy vacsora P 1·60. Nagy választéku étlapokról minden rendelhető. Havi étkezők 65.— P.-ért, — ebéd és vacsora — étlap szerint **étkeznek a „Városház Étteremben".** A „Söntésben" uj rendszerü menü P 1·20, ebéd vagy vacsora.

— **Kérelem!** Bárminő szerény állást kér minden irodai teendőkben jártas menekült tisztviselő, számvitel, könyvelés, önálló levelezés és gépirásban jártas, aki évek hosszu során át ügyvédi irodában müködött. Szives értesitést kér: dr vitéz Szilágyi Dénes ügyvéd ur irodájába. Piac-utca 44. sz. Telefon: 6—39.

— **Iparosoknak, kereskedőknek nélkülözhetetlen „Debrecen Teljes Cimtára."**

— **Fogászat Debrecen, Szent Anna-u 6.** sz. A fog orvoslás körébe vágó müveleteket, mint fog és gyökérhuzás, fogtömés, koronákat, hidakat stb. törött vagy régt fogsorokat használhatóvá alakit. Mérsékelt árak részletfizetésre is. Vecsey Antal áll. vizsgázott fogász.

— **Takács Vincze,** városunk régi fényképésze Kálvin-tér 3. számu mütermét ismét visszavette.

— **Ha körleveleket akar küldeni, rendelje meg Debrecen Cimtárát.**

SZINHÁZ

A Csokonai-színház müsora:

Kedd, bérletszünetben: **Külváros.** Másodszor.

Szerda este B) bérletben: **Külváros.**

Külváros. Olcsó, könnyüsulyu mozidarab, amelynek figurái óvatosan körüljárják az élet komoly problémáit; mintha egy gyöngébb amerikai tucatfilm vásznáról vágták volna le őket. Nehány hatásos — nem egyszer izléstelenségében hatásvadászó, — jelenet, némi unalmas filozófálás, szerencsére csak itt-ott, kevés álszentimentálizmus; hogy nyilt szinen leütnek egy embert s a „hösnő" utcai lány, ezek már olyan sémái a legujabb amerikanizálódott drámaiparnak, hogy szót is fölösleges rájuk vesztegetni. — A darabot csupán komikus mellékszereplői, az epizódfigurák *viszik.* Ezeket az életből leste el a szerző s szerencsés kézzel szórta el gyorsan váltakozó jeleneteiben. Itt teljes elismerés illeti Halasy Mariskát, Kardoss Gézát, Fülöp Sándort és Szigeti Jenőt, valamint László Gyulát, — aki csak a végjelenetben küzdött hiába a „zsánerdarab" drámai kulminációjának homeopatikus higitásu szóáradatával. A felületesen felvázolt gyilkos jassz alakitását könnyed fölénnyel oldotta meg *Rajz* Ferenc. *Hermann* Mancinak sikerült sivár szerepébe néhol rokonszenves vonásokat vegyiteni; az indokolatlan nekivetkőzés azonban, —mint a barjelenetben, — nem tartozik a drámai szinjátszás hatáskeltésének finomabb eszközei közé. — A rendezés, tekintettel a darab tempójához szükséges technikai felszerelés hiányára, igen dicséreteset produkált. —*y.*

A szinházi iroda hirei:

Külváros tegnapi bemutatója az őszinte nagy siker jegyében zajlott le. A publikum lélekzetvisszafojtva leste az izgalmas dráma minden egyes jelenetét és ez a felfokozott érdeklődése nem lanyhult, sőt 12 képen át mindjobban emelkedett. A **Külváros** központjában elsősorban a női főhős áll, akit Herman Manci, ez a brilliáns szinésznő személyesit meg. Partnere egy külvárosi jassz alakjában a kitünő Rajz Feri. Nagyszerü figurákat hoznak szinpadra Kardoss Géza, a kutyapecér szerepében, Fülöp Sándor, Mihályi, Halasi Mariska, az Idegen a függöny előtt cimmel felruházott konferanszié szerepében Forgács Sándor, egy züllött biró érdekes alakjában László Gyula és egy rendőrtiszt szerepében Szigeti Jenő. A rendezés mintaszerü. **Külváros** ma, kedden szelvénybérletben, holnap, szerdán este B) bérletben és pénteken C) bérletben szerepel müsoron. **Külváros** valódi nagy siker. Ajánlatos jegyéről még ma gondoskodni.

Holnap szerdán két előadás!

Holnap, szerdán délután 3 órakor ifjusági előadásul: **A legkisebbik Horváth lány.** Timár Ila felléptével.

Holnap este B) bérletben: **Külváros.**

A legkisebbik Horváth lány holnap délutáni előadására még csak néhány jegy kapható a rendes pénztárnál 80 fillértől 1.60 P-ig!

Olcsó zóna-előadás csütörtök délután 3 órakor: **A legkisebbik Horváth lány,** Timár Ila, Kondrát Ilona, Ferenczy Marian, Torma Guszti, Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Mihályi, Szigethy Bandi felléptével.

A legkisebbik Horváth lány — szerda és csütörtök délutáni előadásaira a rendes pénztár árusitja a jegyeket egész napon át! Siessen a pénztárhoz, mert jegy nélkül marad.

Nászéjszaka — a Belvárosi Szinház legujabb slágere, szombat este kerül bemutatásra!

Nászéjszaka — pikáns énekes bohózat francia szellemesség!

Nászéjszaka — Budapesten tul az ötvenedik előadáson, esténkint előre eladott zsufolt házak mellett kerül szinre a publikum orkánszerü tapsai közepette Honty Hanna felléptével.

Nászéjszaka — szereplői: Timár Ila, Ferenczy Marian, Torma Guszti, Antók, Mihályi, Fülöp és Szigeti Jenő.

Nászéjszaka — szombati bemutatójára kedvezményes jegyek nem érvényesek! Jegyelővét!

Bohózat egy párisi szállodában — csütörtök este fél 9 órakor bérletszünetben. A mult szombati bemutatóról több százan mentek el jegy nélkül, mert későn gondoskodtak jegyekről. Az elsőrendü pergő előadás központjában Herman Manci és Szigeti Jenő állnak, de László Gyula és Rajz Ferenc, valamint Bartha és Mihályi is pompás szerepeket játszanak a kitünő bohózatban. Jegyelővét.

Külváros — előadása alatt a IV. és a VIII. kép után van szünet. László Gyula egy elcsapott alkoholista biró szerepében felülmulhatatlan. **Külváros** jegyeit elővételben kapkodják.

Mozgószinházak közleményei:

Kedd.

VIGSZINHÁZ

VILÁGFILM!
Tolsztoj Leó világhirü regényének
a feltámadás-nak
filmváltozata 10 felvonásban.
A főszerepekben ROD la ROQUE és DOLORES DEL RIO.
—
Megelőzik:
Két amerikai bohózat.

APOLLO

Vigest!
Zoro és Huru legujabb filmje:
Kaland a bombagyárban
Két elszánt fickó vidám viszontagságai 8 felvonásban.
Megelőzik:
California tündérvilága
2s
Utcai árusok
ismerttorjesztők.
Jön: **A sátán keservei** Adolphe Menjouval.

MŰVÉSZET

A Csokonai-Kör Benedek ünnepsége. A Csokonai-Kör ma küldte szét meghivóit a 24 én, pénteken este 8 órakor a Zenede hangversenytermében rendezendő Benedek Elek-ünnepélyre. Ugyancsak ma ragasztották ki a Többsincs királyfi szinlapjait, melyet Benedek Elek személyes jelenlétében szombaton, 24 én délután 3 órai kezdettel mu-

tatnak be a Csokonai-színház színpadán a ref. leánygimnázium és a ref. főgimnázium növendékei. Mindkét előadás iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik. Többsincs királyfi Debrecenben még egyáltalán nem került színre, ugy, hogy a szombati előadás valóban *bemutató* lesz. Az előadás előtt *Péterfy* László köszöntő versét szavalja *Keresztessy* Mária, majd *Benedek* Elek szól a gyermekekhez arról, hogyan irta meg ennek előtte 28 esztendővel a budapesti Vigszinház számára Többsincs királyfit. Az előadásra jegyek már kaphatók a szinházi pénztárnál. A rendezőség, hogy a darabot minden gyerek megnézhesse, *délutáni helyárak* mellett hozza szinre.

TESTEDZÉS

A Nemzeti 10 emberrel is legyőzte a Bocskayt.

Nemzeti—Bocskay 2:1, félidő 1:0. Debrecen, Diószegi-uti pálya, biró: Klug Frigyes, Budapest.

A Bocskay első tavaszi ligamérkőzését a Nemzeti ellen játszotta és megérdemelten vereséget szenvedett. A Bocskayt a balszerencse is üldözte, de a kapu előtt oly tehetetlen volt, fedezetsora és védelme meg oly bizonytalan, hogy a 10 emberrel játszó Nemzeti is legyőzte.

A mérkőzés erős Nemzeti támadásokkal kezdődik. A 10. percben Cétényi, a Nemzeti balszélsője egy lefutásnál, amikor gólt akart lőni, összeütközött a kapujából nagy önfeláldozással kifutó Farkas kapussal és oly szerencsétlenül esett el, hogy térdkalácsát eltörte. A mentők szállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Körülbelül négy hétig kell ágyban maradnia.

Utána a Nemzeti 10 emberrel játszott és a 30. percben Bihámi révén megszerzi a vezetést.

A második félidőben a Bocskay kerül fölénybe, de hiába bombázza a kaput, eredményt nem tud elérni, a lövések vagy elkerülik a kapust, vagy Gallina kapus védi. A Bocskay támadásai különben is tervszerütlenek voltak, a játékosok meg önzősködtek. Egy lefutásnál ujra a Nemzeti ér el gólt Kautzky révén, majd a Bocskay szépit az eredményen Seiden révén, de egyenliteni már nem tud.

A Bocskay legjobb embere Seiden volt, azonkivül Farkas. Dettrich, Baik, Keviczky javuló formát mutattak, mig Markos, Vampetics, Fejér gyenge volt, Semlernek sem sikerült semmi. Molnár a gólnál hibázott.

Az első liga egyéb eredményei: Ferencváros—Vasas 3:1 (3:1), Hungária—III. ker. 7:2 (3:1), Sabária—Attila 3:1 (1:1), Bástya—Budai 33-as 2:2 (1:2), Ujpest—Kispest 4:2 (1:1).

A bajnokság állása most az első forduló után a következő:

A csapat neve	Játszott	Győzött	Döntetlen	Vesztett	Adott gólok	Kapott gólok	Pontszám
1 Ferencv.	12	11	—	1	42	12	22
2 Ujpest	12	9	1	2	38	16	17
3 Sabaria	12	9	1	2	33	17	17
4 Hungária	12	8	1	3	38	20	17
5 Nemzeti	12	8	1	6	25	23	11
6 Bástya	12	4	4	5	15	22	10
7 „33" FC	12	3	3	6	12	33	10
8 Vasas	12	5	1	7	23	28	9
9 III. k. FC	12	3	2	7	22	35	8
10 Kispest	12	3	1	8	23	42	7
11 Attila	12	2	2	8	14	24	6
12 Bocskay	12	1	4	7	17	32	9

A magyar kupamérkőzések során a Nyiregyházi KISE 2:1 arányban kikapott a Szombathelyi Vasutastól és vereségével kiesett a további küzdelemből. Többi magyar kupaeredmény: UTE—DVTK 1:0, BSE—Kecskeméti AC 5:0.

II. osztályu bajnoki: Turul—Soroksár 3:1, Bak—Órás 1:1, Pesterzsébet—Husos 4:1, Rákospalota—Terézváros 7:1, Erzsébetváros—VAC 2:1, Somogy—Kossuth 6:1, Józsefváros—Szemere 1:0.

Fővárosi amatőrbajnoki: FTC—NSC 4:0, BEAC—MAC 2:1.

Az iparostanonciskola birkozóversenye szép siker mellett folyt le. A verseny preciz megrendezése Bodó Ferenc és vitéz Udvarhelyi testnevelési tanár érdeme. Eredmények:

Légsuly: 1. Nagy István. 2. Laskai Zoltán. 3. Kiss Sándor.

Pehelysuly: 1. Madár István. 2. Mátyás Lajos. 3. Fábián Pál.

Könnpüsuly: 1. Zsiros Ferenc. 2. Mikó Lajos. 3. Selyem Lajos.

Kisközépsuly: 1. Gacsárdi Gyula. 2. Szabó József. 3. Horváth József.

Az amatőrbajnokság sorsolása a következő:

Március 18.: NyTVE—NyÖTSE; BUSE—KSE; DEAC—DVSC; — DKASE—NyKISE; DMTE—DTE.

Március 25.: NyTVE—KSE; — NyÖTSE—BUSE; NyKISE—DTE; DVSC—DKASE; DMTE—DEAC.

Április 1.: NyTVE—BUSE; — NyÖTSE—KSE; DTE—DVSC; — DKASE—DEAC, DMTE—NyKISE.

Április 15.: NyTVE—DEAC; — NyKISE—DVSC; NyÖTSE—DTE; BUSE—DMTE; KSE—DKASE.

Április 22.: DKASE—BUSE; DTE —DEAC; DMTE—NyTVE; KSE—DVSC; NyKISE—NyÖTSE.

Április 29.: NyTVE—DVSC; — NyÖTSE—DKASE; NyKISE—DEAC; DTE—ZUSE; DMTE—KSE.

Május 6.: NyKISE—DTE; KSE—DEAC; DTE—DKASE; DVSC—BUSE; DMTE—NyÖTSE.

Május 13.: NyTVE—DTE; — NyKISE—KSE; DVSC—NyÖTSE; DEAC—BUSE; DMTE—DKASE.

Május 20.: DKASE—NyTVE; — DTE—KSE; DMTE—DVSC; — NyÖTSE—DEAC; BUSE—NyKISE

SZERKESZTŐSÉGI POSTA

Lugosi-uti előfizető. A városi tanács még nem adott engedélyt arra, hogy a villanyáramot a Lugosi-uti villanyhálózatba bekapcsolják. Értesülésünk szerint azonban az áram bekapcsolása a közeljövőben meg fog történni s igy a Lugosi-ut rövidesen szintén megkapja a villanyvilágitást.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni sertésvásár. A hétfői sertésvásáron a kövérpiacra 400 darab sertést hajtottak fel. A vásár irányzata élénk volt. Árak: Jóminőségü 1.40—1.44, közepes 130-tól felfelé, silány 1.10. A soványpiacon rendkivül nagy volt a felhajtás, amennyiben ide 1800 darabot vittek fel. Különösen a hizónak való sertést keresték s ezért élő sulyban 1.40—1.60-at fizettek.

Olcsóbb a bornál a pezsgo
1 üveg 5 pengő,
Palack bor 2 pengő.
KEMÉNY JANOS
„KISPIPA" ÉTTERMÉBEN.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.85

Budapest 90.85, Berlin 124.07 és fél, New-York 519.90, London 2534.50, Páris 20.44, Milano 27.54, Prága 15.40 és fél, Belgrád 9.13 egynegyed, Szófia 3.75, Bukarest 3.20, Bécs 73.20, Amsterdam 209.25.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.85—28, száz „belga" 79.50—79.80, száz cseh korona 16.90—16.98, száz dán korona 152.90—153.50, száz dollár 569.35—571.35, száz francia frank 22.65—22.85, száz holland forint 229.75—230.75, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz leu 3.48—3.53, száz lira 30.30—30.50, száz német márka 136.20—136.70, száz osztrák schilling 80.35—80.70, száz norvég korona 151.95—152.55, száz svájci frank 109.80—110.20, száz svéd korona 153.20—153.80, száz spanyol peseta 96.90—97.20 pengő. A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Szerezzünk takarékbetétkönyvet
a Kölcsönös Segélyző Egylettől.

Gabonatőzsde.

A fővárosi gabonapiacon az üzleti tevékenység vontatottan indult, mert a kinálat tartózkodóbb lett, tekintettel arra, hogy a külföldi piacokon az irányzat javul, a külföldi érdeklődés pedig a magyar buza iránt fokozatosan élénkül. Az irányzat ingadozó volt s ez különösen a határidőpiacon volt tapasztalható, mert itt a spekuláció lebonyolító eladásba próbál bocsátkozni, hogy ezzel leszoritsa az árakat. A tőzsdeidő elején a márciusi buzát 31.60, a májusi buzát 32.32, az októberi buzát 29.94, a márciusi rozsot 30.12, az októberit 24.82, a májusi tengerit 26.76 pengőre értékelték, az általános vélemény azonban az, hogy a forgalom megindulásával az árakban okvetlenül javulás következik be.

A készárupiacon szintén vontatottan indult a forgalom. A tőzsdeidő elején a tiszavidéki buzát 31.25—32.20, az egyéb származásu buzát 31.20—32.05 pengővel jegyezték fajsuly szerint. A rozs ára 29.80—29.90 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztáraikat. A korpát 22—22.25 pengővel jegyzik.

A terménycikkek piacán a tengeri iránt továbbra is élénk a kereslet, ugy a belföldi, mint a külföldi piacok részéről. A tiszavidéki tengerit 25.25—25.50, az egyéb származásut 25—25.2 pengővel jegyzik. A zabot minőség szerint 27.85—28.35 pengővel kinálják. Az árpafélék piacán a tőzsdeidő elején még névleges árfolyamok sem alakultak ki, pedig a kereslet elég élénk volt. A magpiacon az irányzat tartott.

Vh. 175—1928. szám.

Arverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbiróságnak 1926. Pk. II. 20459 számu végzése folytán 115·12 és 208·90 pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megitélt kamatai 80·30 Pengő eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett dr Kováts Jenő ügyvéd által képviselt Bőripari és Bőrkeresk. Szöv. és Hangya Szöv. javára **1928. évi február hó 22. napjának d. e. 11 órakor** Debrecenben, Garai-utca 17. számu háznál 1812 P. becsült ingók, u. m.: butor stb. birói árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §. értelmében.

Debrecen, 1928. évi január hó 28 napján. Tüzési dija 8·60 P.

Zuna Kálmán
bir. végrehajtó.

A CÉL AZ,
hogy a
téli áruink ne maradjanak
vissza, ezért elhatároztuk,
hogy még saját áron
alul is árusitjuk
a téli áruinkat.
Ön is jól jár, ha most
szerzi be téli ruhaszükségletét,
mert most sokkal olcsóbban vehet
mint eddig.
Saját érdekében keresse fel üzletünket és meg fog győződni
olcsó árainkról.
„Hajdusági Ruhaáruház"
Piac-utca 67. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betükkel nyomott szavak duplán számittatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetések díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat dija kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni szíveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET
csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhadóhivatal.

„Holdvilágos séta",
„Kettesben" jeligés apróhirdetéseket nem közölhetjük. Dijvisszafizetés végett pontos cimet kérünk.

„Levendula"
jeligére levél van a kiadóban. 120

„Levendula"
jeligére levél van a kiadóban. 121

„Szeretem az életet"
jeligére levél van a kiadóban. 122

„Köszöntöm a napsugarat"
jeligére levél van a kiadóban. 123

„Álom és boldogság"
jeligére levél van a kiadóban. 124

Okos fiuval
szivesen leveleznék. Személyes ismeretség kizárva. Levelet „Kellemes levelezés" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 126

Aranyos kislánnyal
egész szolid ismeretség céljából, szeretnék levelezni. Házasság nincs kizárva. Levelet „Diszkréció" jeligére a kiadóba kérek. 125

Jeligés levélre
érkező választ csak az értesitési dij (hétköznap 60 fillér, vasárnap 80 fillér) beküldése esetén jelezhetjük és adhatjuk ki. Kidóhivatal.

HÁZASSÁG

Szolid,
csinosnak mondott, finomlelkü urileány ismeretség hiányában ezuton keres intelligens, végzett urifiuval levélbeli ismeretséget. — Levelet „Szeretnék férjhezmenni" jeigére a kiadóba kérek. 128

Feleségül
venne szép, fiatal urileányt 30 év körüli fiatalember. Levélben bővebben. Szives értesitést „Nem minden a gazdagság" jeligére kérek. 127

Hirdetőinket kérjük,
hogy az apróhirdetések díját pontosan kiszámitva (Levelezés, házasság egy szó hétköznap 6 fillér, vasárnap 8 fillér, vastagabb betükből kétszeres; a legrövidebb szöveg is 60 fillér, illetve 80 fillér) szíveskedjenek beküldeni. Lehet bélyegben is.

LAKÁS

Jól jövedelmező
hatrendbeli lakásból álló ház eladó. Külön baromfiudvar, gyümölcsös és veteményes kert. Vizvezetékes és furott kut az udvaron. Értekezhetni Apafi-utca 20. sz. alatt. 1073

Eladó házak:
Rákóczi-utcán 5 parkettes szobás családi ház, parkirozott kertes udvarral 36.000 pengő.
Kossuth-utcán emeletes bérház 6 lakással.
Hock iroda, Szent Anna négy.

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. 1050

Utcai
butorozott szoba azonnalra kiadó, Péterfia-utca 60., 7. sz. ajtó. 1055

4 szobás
lakást keresek május 1-re, **fürdőszobával** orvosi rendelőnek Péterfia vagy a Piac-utcai részen. — Cim a kiadóban 1027.

AJÁNLAT

Hajduszoboszlón
a Rákóczi-ut 5. sz. alatt kettős pékkemence azonnal kiadó. 762

Egyetemi
hallgató középiskolás tanitását elvállalja, Csemete-utca 12. 746

Középkoru
uriasszony uricsaládhoz vagy magános urhoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1033

Elsőrendü
házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható, ugy kihordásra, mint bennétkezésre Csapó utca 19. szám (Knoll ház), udvaron közvetlen balra.

Öbor
tisztán kezelt saját termésü 50 literen felül, literje 1 pengőért eladó. Miklós utca 21. 1022.

Zamatos óbor
literenként 1 P 30. Csapó-u. 27., az udvarban, Szathmárinál. 1064

Esküvők,
vacsorák főzését vállalom. Darabos-utca 45. szám alól lakásom áthelyeztem. Szilágyiné, Szent Anna-utca 8.

ELADÁS

Saját termésü
szakszerüen aszalt kitünő **Ágeni-faj aszaltszilva** kapható Széchenyi-utca 45. sz. 1070

Hajduszoboszlói
hőforrástól 200 méterre 322 négyszögöl szőlő eladó. Tulajdonos Nánásy Sándor VII. t. 3. sz. 776

Eladó ház
Teleki-utca 5. alatt. Értekezhetni dr Szilágyi Dénes ügyvédi irodájában, Piac-utca 44. 1062

Eladó
ipar- vagy kertészeti telepnek rendkivül alkalmas hely 2200 négyszögöl, esetleg még nagyobb területtel, háromszobás lakással, mellékhelyiséggel és külön cselédházzal, százlépésre a kisállomástól. Értekezhetni Sesztina-utca 4. sz. alatt. 773

Hajduszoboszlói
hőforrásról két holdnyi **gyümölcsöskert** eladó. Tulajdonos Kürthy János I. 174. 1030

Autó
6 üléses Fiát, használt, uj modern karosszériával, uj alkatrészekkel, uj gummikkal, uj villamosberendezéssel ellátva eladó, hajdusámsoni főjegyzőnél. 1025.

Eladó
2 és fél hold jól termő szőllő, gyümölcsössel, szép nagy uri lakással, gazdasági udvarral. Miklós-utca 21. szám. 1023.

Egy
3 lámpás hangszórós rádió eladó. Megtekinthető Teleky-utca 80. szám. 6. ajtó. 1008.

KERESLET

Szakácsnőt
keresek vidéki uriházhoz. Cim a kiadóban. 782

Főzőnőt
jó bizonyitvánnyal keresek március 1-re. Thaly Kálmán-utca 14. szám. 1069

Örökbe adnám
7 hónapos fiugyermekemet, Csapó-utca 19., udvarban balra. 1049

Konzertbérlet,
két egymás mellett levő hely a 13-ik sorban, az évad további részére átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1054

Született
német óraadó tanárnőt keres, kinek tandij fejében ruhát varr perfekt varrónő. Cim a kiadóban. 1040

Egy
jómegjelenésü fiatal kereskedősegéd és egy jócsaládból való fiu tanulónak azonnal felvétetik. Kovács Sándor füszerkereskedő, Máv. kolónia. 769

Középkoru
állami nyugdijas, **teljesen megbizható**, bármilyen állást elfogad. Cim a kiadóban. 1034

VEGYES

Elveszett
pénteken reggel a Szóboszlói-uton egy fél pár selyemharisnya. Megtaláló a kiadóhivatalban jutalomban részesül. 1058

Fajtiszta
szentbernáthegyi kölyök kutyát megvételre keresek. Galló, Székely-u. 20. sz. 1072

Árpád-tér 37. sz.
alatt ujonnan megnyilt étkezőben jól és és olcsón étkezhet. 1071

Örökbe adnám
7 hónapos fiugyermekemet, Csapó-utca 19., udvarban balra. 1049

Konzertbérlet,
két egymás mellett levő hely a 13-ik sorban, az évad további részére átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1054

A
HAJDUFÖLD
HIRDETÉSÉNEK

AZ
EREDMÉNYE
NAGY, ÁRA OLCSÓ!

szappanfőzéshez
legmagasabb foku garantált minőségü nagyon olcsón kapható:
STERN festéküzletében
Piac-u. 10. (Bikával szemben.)
! Saját érdekében győződjön meg. !

Csak fővárosi üzletekben látható
legujabb báli különlegességek
u. m.
szines fém brokátok, georgette velourok, velour chiffonok
nagy valasztékban raktárra érkeztek
BOSZNAY J. és TÁRSA
divatházába Debrecen, Kossuth-u. 5. sz.
Crepe de chinek még soha nem látott választékban
Feltűnő olcsó árak.

SIRKÖVEK
minden kivitelben olcsón, részletfizetésre is beszerezhetők
Hunyadi-u. 14.

Ólmot
vesz
lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval, nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 50. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat